

Zübük

İT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANIRMIŞ

«Türkiye'nin en ciddi gazetesi Zübük'tür.»
Eflâtun

Ne Sağcıyız, ne solcu, futbolcuyuz, futbolcu!

Ortak Pazar'a giriyoruz

Türk kuşları

Ramazan oğlu RAMAZAN

BAŞTA Kovalisyon iktidarı olmak üzere, ayrı ayrı her vatandaşlarımızın, memleketimizin kalkınması için elinden gelen gayreti ardına komadığı bugünlerde Serinofil Derneği de bu hızlı kalkınmaya elindeki bütün kanarya mevcudu ile katılmakta ve bu hızlı kalkınmamızda üstüne düşen görevi başarmaktadır.

SERİNOFİL Derneği Genel Sekreteri, gazetecilere: «Dünyada Türk kanaryasıyla boy ölçüşecek kanarya yoktur» demiştir ki, sayın sekreterin düşüncesine biz de yürekten katılmaktayız. Gerçekten Türk kanaryalarıyla gerek en ve gerek boy ölçüşecek başka kanarya dünyada yoktur ve olamaz ve hiç bir zaman olamaz da... Zira, her şeyden önce, yabancı uyruklu kanaryalar normal kanarya en ve boyunda olup, Türk kanaryalarıysa anormal ölçüde küçülmüş ve ufalmışlardır.

Beynelmilel tarafsız kuşbazların dahi açıkça itiraf zorunda kaldıklarına ve ifade ettiklerine göre, bizim miniminnacık ve bir lokmacık kalan kanaryalarımız dünyanın hiç bir yerinde mevcut değildir; âdeta boysuz bossuz kalmışlardır ve bu bakımdan elbette hiç bir yabancı uyruklu kanaryanın, güdük kuyruklu Türk kanaryalarıyla boy ölçüşmek haddi değildir, aslaa!...

SAYIN Türk Serinofil Derneği Genel Sekreteri Türk basınına Avrupalıların daha şimdiden 50 bin Türk kanaryası istedikleri müjdesini vermiştir.

Türk kanaryaları, dünyanın hiç bir kanaryasına benzemez; zira bu Türk kanaryaları, Cermen, Hollanda, Fransız, İngiliz kanaryaları ithal edilerek, burada Türk ürünü kuş yemleriyle beslenerek Türk kanaryaları haline getirilmişlerdir. Türk kanaryalar o kadar bizim ve bizdendir ki, Derneğe bile «Kuşseverler Derneği» ya da Kanaryaseverler Derneği gibi türkçe bir ad verilmemiş, «Serinofil Derneği» denilmiştir.

Bilindiği üzere Serinofil, «Serin», «o» ve «fil» kelimelerinden yapılmış bileşik bir kelime olup « o fil serindir» anlamına gelir ki, işbu Derneğe «Serin o fil» denilmesi, Türk kanaryalarının ilerde fil kadar büyütüleceği ve serin yerde tutulacağını anlatmaktadır.

Yüksek müsaadeleriyle «Serin o fil Derneği» Sekreterine bir noktada itirazımız olacak ki, o da şudur: «Türk kanaryalarıyla dünyanın hiç bir kanaryası boy ölçüşemez» diyorlar ki, burada haksızlık ediyorlar sanırız. Yalnız Türk kanaryalarıyla mı boy ölçüşülemez? Ya saksağanlarımız, ya bize kılavuzluk eden kargalarımız, ya kuyruk sallayanlarımız, ya baştan karalarımız, ya şeyini yemiş ispinozlarımız, ya düşünen kuşumuz hindilerimiz, ya ağaç kakanlarımız, ya toylarımız, ya dut yemiş bülbüllerimiz, ya gözlerinden vurulan turnalarımız, ya ibibiklerimiz gibi kuşlarımız ne oluyor?

Bu Türk kuşlarının haklarını yemeğe hiç kimsenin hakkı yoktur! (İsmail Hakkı müstesna) Türk kargasıyla kerkenezlerimizle, hindilerimizle dünyanın hangi kargası, hangi kerkenezi, hangi hindisi boy ölçüşebilir? Bizler tâ eski tarihimizdenberi kuşsever olduğumuzdandır ki, her işimizin başına kuş kondururuz.

Taşlama

Şah'ın başarısı

İLHAN Selçuk arkadaşımız iki ay önce İran'a gidip gelmişti. Fıkraları arasına İran anılarını serpiştiriyor. Bana da anlatmış olduğu İranla ilintili şu anısını buraya aktarıyorum:

Biz geçenlerde bir İran gezisine çıkmıştık. Baktım ki nereye gitsem türkçe konuşuluyor. Göğsüm kabardı. Bu arada bir gün lokantada canım hindi istemişti. Mihmandarımız, garsonu çağırdı:

— Beyefendiye bukalemun getir!... dedi.

— Yahu bukalemun yemem ben... diye itiraz ettim; bukalemun değil, hindi dedim.

— İyi ya... dedi, rehberimiz, bizim burda hindiye bukalemun derler.

— Allah, Allah!... Peki, bukalemuna ne dersiniz?

— Makyavelsıfat!...

— Ne?

— Makyavelsıfat!...

İlhan Selçuk'un anlattığı başka bir İran anısı var, çok güzel... Ama bekliyorum, bekliyorum, onu bir türlü yazmıyor nedense... Anlaşılan, o yazmıyacak, ben yazayım:

İran'da Fahri Kaya kazançevi, kazanç, kâr getiren ev anlamına «Kârhane» derler.

İlhan Selçuk'u gezdiren türkçe de bilen İranlı gazeteci büyük büyük binaları gösterip şöyle dermiş:

— Bu kârhaneyi Şah hazretleri yaptırdı...

— !.....

— Bu gördüğün kârhane de Şah hazretlerinindir.

İlhan Selçuk'un şaşırdığını görünce de:

— Şah, memlekete çoook kârhane kazandırmıştır.

GÜLEN DÜŞÜNCELER

Çok ciddi olursanız, başarısızlıktan kurtulamazsınız. Shakespeare, değersiz bulduğu kişilerini öylesine ciddi gösterir ki, onları bir türlü sevemeyiz: Söz gelişi, Shylock. İdealistlerin bol olduğu bir millet tehlikelidir, ciddi kişilerin çoğunlukta olduğu bir millet ise bütün dünyanın başına belâ olur. Bunların bir örneğini yakın geçmişte görmüştür. Bernard Shaw

Avrupaya el işi mahsüllerimizden leğen örtüsü, hallaç tokmağı, öreke yün çorap, çorap yaması, tahta kaşık satarak kısa zamanda kalkınacağız

BRUXELLES, A.Z. 11 (Hususi) — Avrupa Ortak Pazarını teşkil eden altı Avrupa memleketi Bakanlar Konseyi, Türkiye'nin de Avrupa Ortak Pazarına katılması konusunu ele almıştır. Gelecek pazara, olmazsa öteki, daha olmazsa öbür Pazara, Türkiye'nin Ortak Pazara alınması için pazarlık yapılması ihtimali belirmiş gibidir.

Türkiye Ortak Pazara katılırsa, ne kadar malı varsa pazara çıkaracaktır. Bu arada Avrupalı pazarcıların Türkiye'nin ne gibi mallarını Ortak Pazara vereceği sorusuna cevaben, bu işle ilgili bir şahıs şöyle demiştir:

«Bizde en ileri sanayi el işidir. Bizim el işimiz çok kuvvetlidir. Pazara şu mallarımızı göndermek niyetindeyiz: Mangal ve mangal borusu, maltız, sacayağı, leğen ve leğen örtüsü, teldolabı, gardolap, elörgüsü yün çorap ve her türlü çorap yaması, öreke (yün eğirmek içindir), hallaç tokmağı, sübek, tahta kaşık, misvak, gıda sanayiinden keten helvası ve lahmacun ve çengel sakızı, kahve değirmeni, bol miktarda boynuzdan mâmul çakı (saplarıyla birlikte), her türlü nalburiye ve k..buriye gibi, daha pek çok elişlerimizi ve ipliklerimizi pazara çıkaracağız.»

Teklif edilen mallar, Avrupalılarca çok câzip bulunmuştur. Şimdilik Türkiye'nin yalnız elişi ile Avrupa sanayii karşısında rekabet edebileceği anlaşılmaktadır. Bu suretle, hem bizdeki elişi daha da hızlanacak ve kuvvetlenecek, hem millî gelir artarak memleketimize bol döviz girecektir.

NOT: Ayrıca özel olarak öğrendiğimize göre, işkembe temizlemeğe mahsus «Haşar Vaşar» makinesiyle, bir fen adamımızın yeni bir keşfi olan ütü ölçme âleti de Ortak Pazara gönderilecektir. Bu âlet, pantalon ütülerindeki çizgilerin düz mü, eğri mi olduğunu ölçmektedir; âlet gayet fennî ve pratik olup istimâli de kolay, herkimseye elverişli ve her keseye uygundur.

SENENİN EN BÜYÜK İFŞAATI

Bu korkunç, tüyler ürpertici ifşaatı gelecek sayımızda bulacaksınız...

BABAM

Gerçeklerin en gerçeği ölüm... Bütün mizahçıların klâsik dramını yaşıyorum: Babam öldü, ben şimdi mizah yazmak, sizleri güldürmek zorundayım. Bu gazetenin ilk sayısını okuduğunuz gün babam yatakta, ben başucundaydım.

Bütün babalar ölür, bütün analar ölür... Öleceğiz hep... Bütün babalar, dünyanın en iyi babası, bütün analar dünyanın en iyi anasıdır.

Bir mizah gazetesinde bu satırları yazdığım, sizlere okuttuğum için üzgünüm; acılar paylaşılınca azalır. Başkalarının acılarını kendi acım diye yaşadım, yaşamaktayım. Vefalı okurlarımın beni bu yüzden kınamıyacaklarını umarım.

84 yaşında ölen babam için 10 yıl önce şunları yazmıştım:

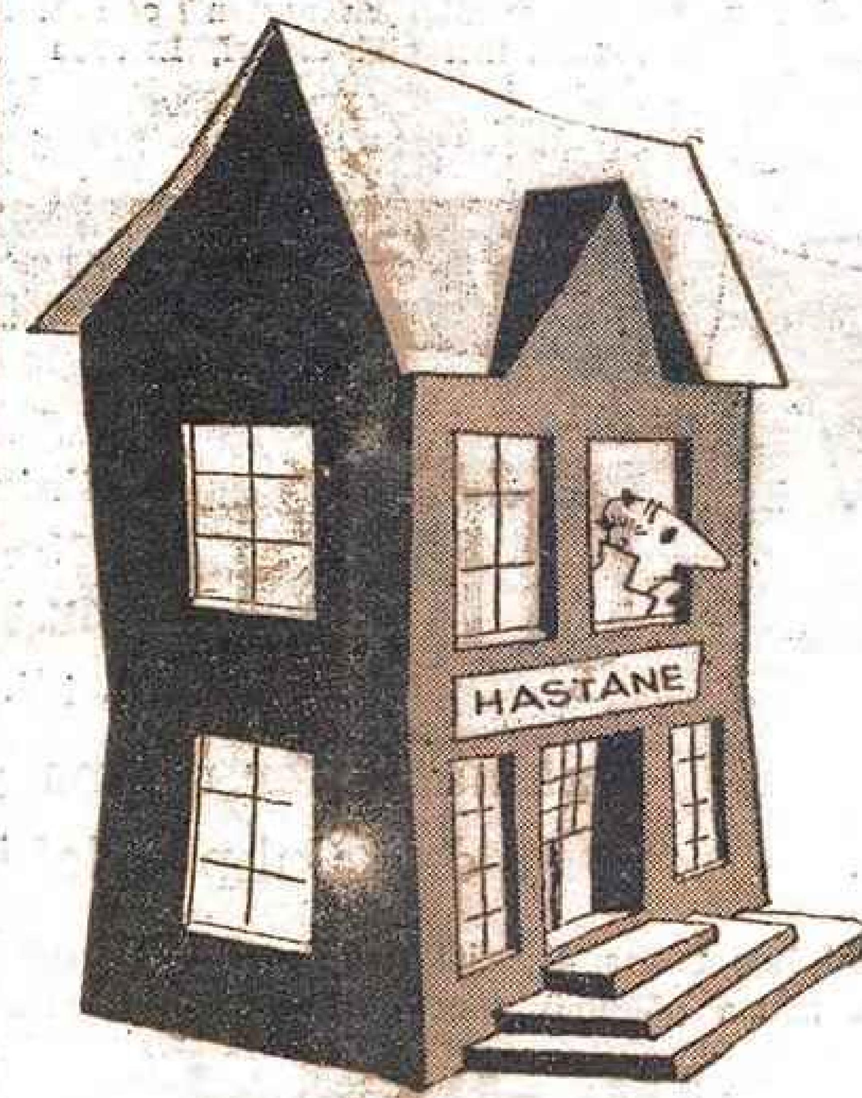
B A B A M

Dünyaların en iyi babası benim babamdır.
Düşmandır düşüncelerimiz,
Dosttur ellerimiz.
Dünyada tek elini öptüğüm
Babamdır.
Kırkını geçtin adam olmadın, der.
Başım önümde dinlerim,
Önünde tek baş eğdiğim,
Babamdır.
Sabahlaracak kuran okur
Anamın ruhuna,
Otuz yıllık acı...
Bana gâvur der,
Diş bilemeden.
Dünyada tek affettiği ben,
Tek affettiğim odur.
Başım derde girdikçe o bakar çocuklarıma.
Ölemiyorum der bir türlü senin yüzünden.
Ölemez kahrımdan benim,
Yaşamak zorunda yetmiş üçünde.
Gözlerindeki ateş,
Dudaklarında söner.
Tuttuğun altın olsun der.
Çocukluğumu anlayan odur.
Dünyaların en iyi babası benim babamdır.

1951

Gazetelerden:

HASTANE ÜCRETLERİ ARTTIRILDI

mim uykusuz

—DE BAHALIM TOHTUR BEY, BUNU HANGİ PANGAYA YATIRAK ŞİNDİ ?..

Marika'nın değil Nana'nın

NANA

Güzel bir kadının size mersi demesini ister misiniz?

ÖYLEYSE

hemen kadının korse ölçüsünü alıp bize gönderin

ZÜBÜK REKLÂM

mersi ANAM!..

Ben Nana'ya dedim ki, Nana dedim, boş ver anana dedim, söyle bana, ne alayım sana dedim, korse al bana dedi, yapma bunu bana Nana dedim, biz yabancı değiliz dedim, n'aapim elimde değil yapamam dedi, fena bozuldum, öyleyse n'aaparsan yap dedim, kapıyı çektim yürüdüm. Ama hasretliğine dayanamadım, maaşı alınca NANA marka bir korse alıp Nana'ya götürdüm. Nana bana mersi dedi. Bende sana anlattım.

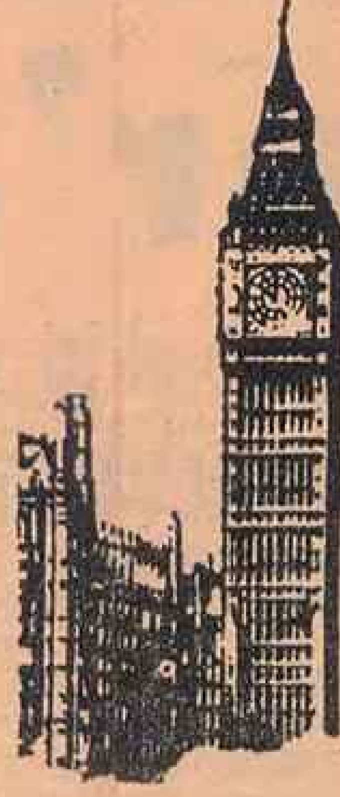
Nana Marka Korseler kadınlara mersi dedirtir

(ZÜBÜK REKLÂM)

Saatim yok demeyin

AYIP OLUR YANİ TAYM İZ MANİ

Taksitle satılık saat kulesi

Resmini gördüğünüz saat, kulesiyle birlikte acele ve devren satılıktır. Pazarlıkta uyuşulursa kule, saatsiz olarak da satılabilir.

Ayrıca her keseye elverişli satılık ve kiralık tramvaylarımız, köprülerimiz, iskele ve istasyonlarımız da vardır.

SATIŞLARDA HER TÜRLÜ KOLAYLIK VE İNSANİ YETLİK GÖSTERİLİR.

Kulelerin nakli için ayrıca para alınmaz. Taşralı müşterilerimiz katalog istesinler.

TÖVBEKÂR VATANDAŞLAR KUMPANYASI

— Bu otelde bir hafta dinlenmek istemez misiniz?

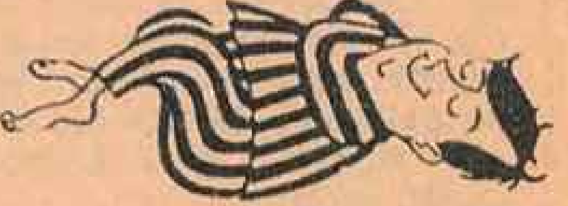
— Bu otelde dinlenmeyi babam da ister.

— Öyleyse babanızı da alın otelimize gelin. Başınızın üstünde iki yataklık yeriniz var.

Emekli Sandığı Otelcilik Şirketi

Uyuyamıyor musunuz ? Öyleyse uyumayın !

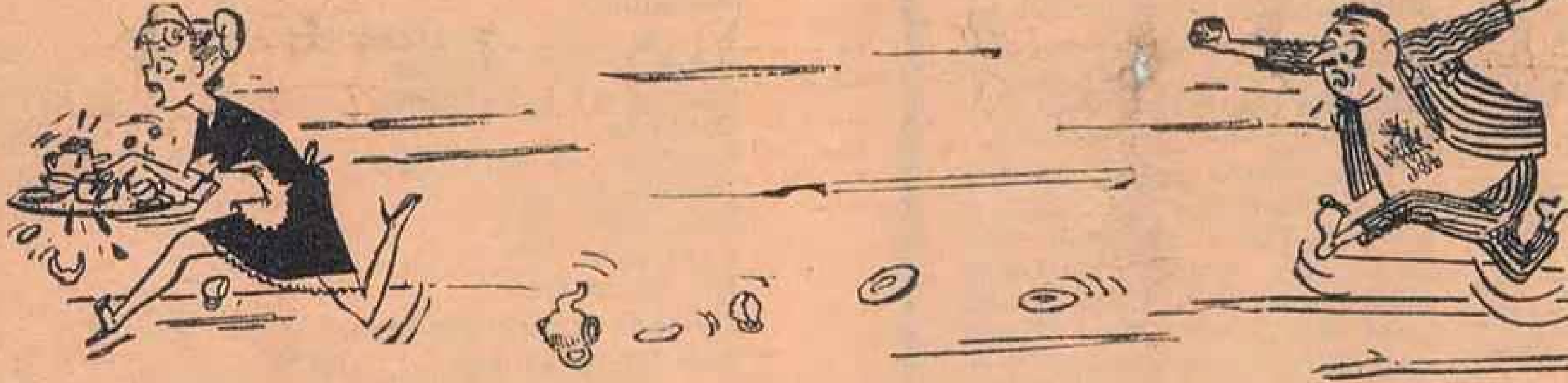
ACELE ETMENİZE HİÇ LÜZUM YOK, NASIL OLSA BİR GÜN UYUYACAKSINIZ.

(ZÜBÜK REKLÂM)

Sizden iyi olmasın Bekir adında bir arkadaşımız vardı, bir türlü uyuyamıyordu. Sonra öbür türlü yattı, uyudu.

ÖBÜRTÜRLÜ somyaları hiç gıcırdamaz.

BU HERİFE HİÇ BİR HİZMETÇİ DAYANAMIYOR! ÇÜNKÜ BU HERİF BIR OTURUŞTA ÜÇ TABAK ÂDEM'İN DÜDÜK MAKARNASINDAN YİYOR.

Âdem'in düdük makarnası adama kuvvet ve kudret verir...

Kürk almak marifet değildir; parası olan herkes kürk alabilir. Asıl marifet bu kürkü giyecek kadını almaktır.

Bizde kürk çok var, siz kadını alın bize getirin!

Kürklerimiz Gümrükten kaçırıldığından her kadına uyar. Uymazsa uydurulur.

Uygun Kürk Pazarı

Yukarı tükürsen bıyık Aşağı tükürsen sakal

Onun için, benim gibi saçınızı sakalınızı traş edip öyle tükürün.

GASH marka elektrikli traş makineleri, üstünüz başınız kirlenmeden tükürmenizi temin eder.

İNSANIN TERS GİDERSE İŞİ DİLBER DUDAĞI ISIRIRKEN KIRILIR DİŞİ

Necmi Bey, gözlerini bir türlü daktilosu İnci'nin göğüslerinden ayıramıyordu. Bir gün İnci, Necmi Bey'e: «Aah beyefendi, inci gibi dişleriniz var maşallah!» dedi. Necmi Bey, İnci'nin verdiği bu pastan cesaret alarak İnci'nin göğsünü ısırdı. Ağzını çektiği zaman, inci gibi dişleri, İnci'nin göğsünde takılı kalmıştı.

İNCİ GİBİ DİŞLER

(ZÜBÜK REKLÂM)

ÇÜNKÜ İnci'nin göğüsleri de, Necmi Beyin inci dişleri gibi takma idi.

Takma dişler takma göğüslerde takılıp kalabilir.

Eğeeeer, Necmi Bey takma dişlerini DİŞÇİ SAMİ'de yaptırsaydı, inci gibi dişleriyle İnci'nin takma göğsünü rahatça ve hiç çekinmeden ısırabilirdi.

Dişçi Sami

NİN YAPTIGI TAKMA DİŞLER, TAKMA VE GAYRİ TAKMA BÜTÜN KADIN GÖĞÜSLERİNİ MEMNUN EDER.

KAŞINAN ADAM

Haftalık yalan - dolan dergisi

Yalanla tıkabasa dolu olarak son sayısı çıktı

BU SAYISINDA

Sunguralptekincengiz Beğ'in mektubu

HİÇ KİMSE ALMIYOR, AYIPTIR, SİZ BARİ ALIN!

(ZÜBÜK REKLÂM)

kabadayı

AZİZ NESİN

Gülyer köyünden Şaban Ağa'nın büyük oğlunu pusuya düşürüp vurdular. Aslan gibi yiğit kimvurduya gitti, kaatil ele geçmedi. Cinayetin neden işlendiği de bir türlü anlaşılamadı. Şaban Ağa'nın küçük oğlu için söylenecek söz vardı ama, büyük oğlu hiç de öyle değildi. Hiç kimseyle çekişmez, uyarında iyiliksever yiğit bir delikanlıydı. Canına kıymaları, kadın kız yüzünden, sarhoşluk, kumar, kavga yüzünden olamazdı.

Şaban Ağa zengindi, yalnız köy zengini değil, kasabada malı mülkü vardı, sayılır, sevilir bir kişiydi. Oğlunun ölümünden sonra çok yandı yakıldıysa da neye yarar... Bir tek delibozuk, haylaz oğlana kalmıştı. Bu küçük, hiç de ağa beysine benzemezdi, ona çekmemiş. Daha on altısındayken olmadık işler komadı yaptı. Ev basmalar, pencere taşlamalar, kadın oynatmalar, içip içip köy alanında nağra patlatmalar, baş göz yarma, kafa kırmalar, hepsi bunda.

Babasına saygı duyulmasa bir güzel benzetecekler ya, kaç para eder, Şaban Ağa'nın büyük hatırı vardı. Şaban Ağa akılı adamdı, oğlunun şımarıklığına, haylazlığına göz yumacaklardan değildi ya, ne yapsın ki başa çıkamıyordu. Ölen oğlunun acısıyla iki yıl yandı, eli hiç bir işe varmadı; iki yıl sonra yeniden bir derlenip toparlandı. Tek oğul kalan küçük oğlana çok düşkün olmuştu. O da bu yüzden temelli şımarıyor büs-, bütün azıyordu. İlk oğlunun acısını çok çektiği için ikincisinin de başına bir belâ gelmesinden korkuyordu. Onu da vururlarsa Şaban Ağa artık iyice biterdi. Oğlanın gidişini de hiç beğenmiyordu. Onu koruyacak, yanı başından, topuk izinden hiç ayrılmayacak yiğit, kabadayı birisi gerekirdi. Oğlunu her belâdan koruyabilecek böyle birini bulsa, ona aylık bağlar, ev, tarla verir, hiç bir şeyi ondan esirgemezdi.

Kahvede, şurada, burada her gezip dolandığı yerde, her eşine arkadaşına, bileği bükülmez, önünde durulmaz, hem de huyu iyi, yiğit bir kabadayı aradığını söylüyordu. Aradığı gibisi bulunursa, çift çubuk bağışlayacağını, ev, tarla vereceğini, aylık bağlayacağını söylüyor, ama bu kabadayıyı hangi işde kullanacağını açıklamıyordu.

Şaban Ağa, kendi köyünde aradığı gibi bir kabadayı görememişti.

Kabadayı arandığı haberi köyden köye, köyden kasabaya yayıldı, duyuldu; Yayıldıkca da dallanıp budaklandı. Söylenenlere göre; Şaban Ağa büyük oğlunun kaatilini öğrenmiş de, onu vurduracakmış, bu işe elverişli bir kabadayı arıyormuş. Oysa Şaban Ağa, oğlunun kaatilini gerçekten bilmiş bile olsa, onu parayla birisini kiralayıp öldürtecek adam değildi.

Haber yayılınca, kabadayılar sökün etmeğe başladı. Şaban Ağa'nın evi yiğitlerle, kabadayılarla dolup dolup taşıyordu; dağ taş yiğit kesilmiş sanki. Üç - dört ilçe ötelerden adamlar geliyordu. Bunların hiç birini Şaban Ağanın gözü tutmadı.

Bir kış gecesi, ocakta tezeğin ateşi küllenmiş, Şaban Ağa da karısıyla konuşacak sözünü tüketmiş, postun üstüne oturmuş, yarı düşünüyor, yarı uyukluyordu. Köpekler uzun uzun havladılar, arkasından da dış kapı gümbür gümbür vurulmağa başlayınca Şaban Ağa heyecanlandı, yoksa oğlunun başına bir iş mi gelmişti?

— Neymiş, kim miş? diye sordu:

— Ağam, eşkiya kılıklı bir herif gelmiş kapıya dikilmiş ki, üstündeki cephane bir bölük askere yeter de artar bile; herifin bir topu eksik. Yanında bir dağ topuyla bir de havan topu olsaymış, sal bunu düşman kolordusu içine, tövbeler olsun, tekini sağ komaz, per perişan eder...

Şaban Ağa yanaşmasına,

— Kes gevezeliği, dedi, neyin nesiymiş, ne istermiş, onu söyle!

— Seni görecekmiş ağam ya, bana sorarsan...

— Sus! Sana soran yok çağır herifi!..

Karısı odadan çıktı.

Gerçekten, yanaşmasının dediği doğruymuş; canlanıp yürümüş cephanelik gibi bir adam girdi, eğer bu da başka bir şey değil adamsa... Dinelmiş duran o cephanelikten,

— Selâmünaleyküm!! diye bir ses çıktı.

— Ve aleykümselâm, hoş geldin...

Şaban Ağanın karşısındaki adamın suratını, birini bir,öbürünü bir omuzuna çaprazlama astığı mavzerle çiftenin namluları örtmüş, iki namlu çaprazı arasından görünen, yalnız herifin burma burma bıyıkları ki, her bıyığın yanında sığır budu asılan kasap çengeli hiç kalır. Çifteyle mavzeri suratına değil de önden omuzuna taktığına bakılırsa atlı gelmiş de ondan sırtına koymamış ki, dipçikleri atın sağrısına çarpmasın... Şaban Ağa yanaşmasına,

— Ağanın atını çektiniz mi ahıra? diye sordu:

— Ömer çekiyor ağam!...

Şaban Ağa, konuğuna,

— Buyrun, oturun şöyle... dediyse

de baştan tırnağa, dipten doruğa silâh cephane içindeki adamın oturacak hali yoktu. İlkin mavzeri çıkarıp, kapı arkasındaki çiviye astı, sonra çifteyi çıkarıp başka bir çiviye astı. Çocuğunu da çıkarıp duvardaki çiviye astı. Arkasından fişekliğini çıkardı, duvarlarda asacak bir çivi arandı. Şaban ağa,

— Şurada var! dedi.

Fişekliği de astı. Fişeklikten başka, bir de kütüklüğü var, onu da asacak bir yer buldu. Belinin bir yanına pala, öbür yanına ordu malından hırsızlama kasatura sallandırmış, onları da soyunup birer çiviye astı. Bomba ağacı gibi herifin üstünden pırtlak pırtlak bombalar sarkıyordu. Bombaları asacak çivi bulamayınca,

— Çivi de yok ki cephanelerimizi asalım! dedi.

Şaban Ağa ile yanaşma, adama şaşıp kalmışlardı. Sedire bağdaş kurup oturdu. Onca silâhı, cephaneyi boşaltmış da yine üstü silâh doluydu. Kuşağından iki tabancanın kabzası ile iki saldırmanın kulağı dışarı çıkmış, görünüyordu, Her iki çizmesine de kınlı iki bıçak sokmuştu.

Şaban Ağa,

— Merhaba, dedi, hoş geldin arkadaş!

— Merhaba, hoş bulduk Ağa...

— Nasılsın?

— Eksik olma, sağlığına duacıyız...

— Nerden gelip, nereye gidiş?...

Tabakayı çıkaran adam gümüş ağızlığına cıgarayı sokup yaktıktan sonra anlatmağa başladı:

— Uzaktan gelmekteyiz ağam... Bizimkisi bir iyilik... Sizden iyi olmasın, bir arkadaşımın can düşmanları varmış, dün onlardan dördünü eşek cennetine gönderdim.

Şaban Ağa pek şaşırdı.

— Aman, dördünü birden, öyle mi?

— Namımı duymadığın belli ağam... Dört adam, beş adam ne ki, bize bir bölük asker çıksa vız gelir. Geçenlerde, sizden iyi olmasın bir arkadaşımın oğlunu pusuya düşürüp vurmuşlar, hemen vardım, düşmanlardan dokuzunu temizledim evvel Allah...

— Dokuzunu mu?...

— Dokuz kişi bana ne ki... Benden yılarlar, dokuzu onu nağrama dayanmaz da korkudan yüreklerine iner. Ruh beraber bir ahbabımın kan dâvası yüzünden çoluğunu çocuğunu kesip doğramışlar. Bana, aman yetiş, diye haber saldı. Vardım, er kişisinden, dişisinden on dokuzunun kellesini alıp işi bitirdim, artık kan dâvası güdecek mevcutları kalmadı şükür köklerini kazıdım.

Şaban Ağa böyle kabadayı, böyle bir yiğit ne görmüş, ne duymuştu. Önüne yemek sinisi sürüldü. Yiğit durmadan anlatıyordu, Bütün ömrü can harcamakla geçmişti. On kişi kesmiş yirmi kişi vurmuş, otuz kişi boğmuş...

Yattılar... Sabah erkenden adam,

— Yolcu yolunda gerek ağam, bana izin... dedi.

Şaban Ağa, tam aradığı yiğiti bulmuştu, korusa korusa oğlunu işte bu yiğit korurdu.

Adamı ağırlar ağırlamaz yanaşması Kel Ali'yi çağırdı.

— Oğlum, dedi, hele şükür bir yiğit er bulduk ya, bunu bir sınamamız gerek.

Yanaşma Kel Ali.

— Sınayalım ağam, dedi.

— Şimdi o ata binmiş. Düzbelden gider. Sen kestirmeden. Bozsırttan yaya inersen, bunun karşısına çıkarsın. Çık şunun karşısına da bir sına bakalım...

— Başüstüne ağam...

— Aman haa, herif beribenzer yiğitlerden değil solur aldırmadan işini bitiriverir. Tetik ol, zora gelirsen, benim gönderdiğimi söyle!

— Sen meraklanma ağam...

Kel Ali, ahırdan eline bir kamçı alıp ıslık öttüre öttüre yolu tuttu. Bozsırtı iner inmez de atlı yiğitin karşısına çıkmasıyla, bir çalı dibine pusulanıp,

— Dur! !diye bağırdı.

Adam atın gemini kasıp durdu. Kel Ali.

— Kıpırdama! dedi.

Adam kıpırdamıyordu.

— İn aşağı attan...

İndi.

— Beri gel!

Geldi.

— Silâhını at yere!

Attı.

— Soyun!...

Soyundu.

Kel Ali pusudan çıkıp önüne vardı. Adamın suratına iki kamçı atıp

— Daha soyun dedi, donla kalacaksın...

— Kızma ağam, canımı bağışla da ne isterse: yapayım...

Soyundu.

— Gömleği neyi hep çıkaracaksın...

— Çıbıa mı soyunacağım?...

— He... öyle.

— Bu soğukta buyarım ağam,

— Soyun rezil!

Adam bir donla kalınca

— Donunu sana bağışladım şimdi bu yerdekilerini ata yükle!

Adam Kel Ali'nin dediğini yaptı. Kel Ali ata bindi kamçısını sallıya sallıya türkü çağırarak eve döndü Şaban Ağa'ya,

— Getirdim! dedi.

— Nerde?

— Dışarda.

Saban Ağa kapı önüne çıkıp baktı. Silâh ve elbise yüklü bir at...

Elbiseleri kaldırıp adamı aradı bulamayınca

— Ulan Kel domuz herif nerde yoksa herifi yitirdin yedin mi?

—Herif de mi getirilecekti ağam aman bilemedim gereği yok diğe herifi cıscıkıl bırakıp saldım...

— Tuu herifi donduracaksın alçak!.

Aradan yirmi dakika kadar geçmişti ki kabadayı bir donla tiril tiril titriye titriye Şaban Ağanın önüne döndü. Şaban Ağa karşısına aldı herif zağar gibi titriyor çeneleri takırdıyordu. Şaban Ağa

— Hayrola yiğit dedi?

— Sorma ağam başıma bir iş geldi

— Bu nasıl işmiş?

Hani sen şöyle yapardın böyle ederdin...

— Bu sefer edemedik.

— Neden canım, askeriyenin silâh deposuna dönmüş bir adamsın.

Çiftler çiftler filintan töfeğin, mavzerin, çiften.. cephane dersen bol...

Saldırman, kaman, bıçağın dolu... Tabancan bir değil, iki değil... Allaha şükür bir topun eksik... Nasıl oldu...

Adam titriyerek,

— Karşıma çıkanın, dedi, elinde kamçı vardı. Ben her bir şeyi almışım da, her nasılsa kamçı almayı unutmuşum... Elimde bir kamçı olaydı, ben ona gösterirdim, dünyayı dar ederdim...

TÜRK MİZAHI SNIRLAR DIŞINDA

Almanyada

Berlin'de «Enlenspiegel» yayınevinin çıkardığı büyük bir cilt halindeki Dünya Mizah Antolojisi, yayımlandıktan dört ay sonra tükenmiştir. Her ulustan en ünlü mizahçıların seçildiği bu antolojiye Türkiye'den iki kişi alınmıştır: Nasrettin Hoca ve Aziz Nesin........

Berlin'de çıkan antolojiye Aziz Nesin'in «Hangi Parti Kazanacak» adlı kitabından bir hikâye seçilmiştir.

Enlenspiegel yayınevi pek yakında Aziz Nesin'in «it Kuyruğu», «Kazan Töreni» ve «Aferin» adlı üç kitabını bir cilt olarak yayınlayacaktır. Aziz Nesin'in bu kitaplarını, çeviren «Atatürk dedi ki» adlı ünlü kitabın yazarı Prof. Herbert Melzig'dir.

Berlin'de çıkan Dünya Mizah Antolojisi

Neden işler ters?

RESSAM Marta Tözge, ne zaman sergi açsa, resimlerinde suç olduğu iddia edilerek mahkemeye verilir, ama her seferinde de resimleri de, kendisi de beraat eder.

Son sergisinden sonra mahkemeye vermekle de kalmadılar, Tözge'yi Sıkıyönetim Cezaevine attılar; Tözge yine beraat etti.

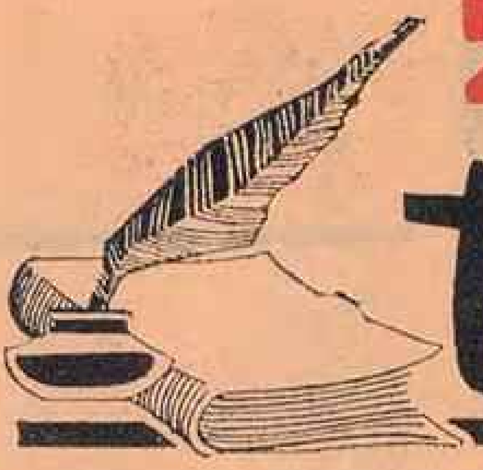
Suç olduğu söylenen resimleri merak ettim, gördüm. Şaşıp kaldım, bir daha şaştım.

— Ne varmış bu resimde Marta? diye sordum.

— Bu resimde, dedi, altta fakir insanlar duruyormuş, üstte de zenginler..

— Öyleyse tabloyu ters çevirin, asın! O zaman suç kalmaz, dedim.

A. N.

Zübüüüüük tarih SAYFASI

Keçi kuyruğu ve pusula mücadelesi

Aşağıda okuyacağınız yazıyla, şimdiye kadar hiç bilinmeyen tarihî bir olayı açıklıyoruz. Bu esrar perdesini kaldırmak için üç değerli tarihçi arkadaşımız geceli gündüzlü iki yıl çalıştılar. Bu insanüstü çalışma başarıyla sonuçlanmış ve sonunda tarihî bir gerçek gün ışığına çıkarılmıştır. Gazetemiz, tarihin karanlık köşelerine bu yazıyla ışık tutarken, büyük bir tarihî görev yaptığına inanmaktadır.

Beşinci Ordu Kumandanı Hafız Yunus Paşa'nın mı, yoksa onun Erkânı Harbiye Reisi olan Fon Golf Paşa'nın mı haklı olduğu meselesi bugüne kadar halledilmiş değildir. Tarihçiler yarım asra yaklaşan bu hâdiseyi durmadan münakaşa ettikleri halde hakikati bir türlü meydana çıkaramamışlardır.

Malûm olduğu üzere tarihçiler arasında bu meseledeki esas ihtilâf, istikamet tâyininde keçi kuyruğunun mu, yoksa pusulanın mı daha itimada şayan olduğu meselesinden çıkmıştır. Hafız Yunus Paşa'nın keçi kuyruğuna pusuladan dah_a çok itimat etmesini ve pusulayı itimada şayan bulmamasını garbli müellifler bir kusur olarak göstermektedirler. Hal bu ise ki hakikat hiç de böyle değildir. Avrupalı tarihçiler her zaman olduğu gibi, bu meselede de, taa Ehl-i Salip zamanından kalma kuyruk acıları, intikam ve kin hisleri ile hareket ederek, aslı ve esası olmayan vesikalar ortaya çıkarmışlar, beyhude yere Fon Golf Paşa'nın haklı olduğunu isbata çalışmışlarsa da, buna hiç bir zaman muvaffak olamamışlardır ve olamıyacaklardır. Bu tarihî meseleyi gayet tarafsız, objektif ve ilmî bir görüşle tetkik etmiş bulunuyoruz.

Malûm olduğu üzere Fon Golf Paşa, harbiumumî ilân edilince ihtiyat zabiti olarak Alman ordusuna alınmıştı. Aslen İsviçreli bir Alman sülâlesinden geldiğinden, iki asırdan beri ailesi saatçilikle iştigal ederdi. Kendisine Golf namı verilmesinin sebebi ise, bir kısım tarihçilere göre, golf pantalon giymesinden, diğer bir kısım tarihçilere göre ise gayet iyi golf oynamasından ileri gelmektedir. Golf da bütün ailesi gibi gayet iyi bir saatçi idi ve bozulan saatleri, kısa zamanda yeniden bozulup bir saatçiye götürülecek şekilde ustaca tamir ederek bütün meslektaşlarını da himaye ederdi. Gece gündüz saatlerle ve saat ayarı ile meşgul olduğu için, her işin zamanında ve tam sa.tinde yapılmasına büyük dikkat gösterirdi. Bu hususiyetlerine binaen, kendisini Alman ordusunun saatlerini ayar işi ile vazifelendirdiler. Golf, bu vazifeden büyük bir memnuniyet duymuştu.

Harbden sonra yazdığı hâtıralarında, Alman ordusunun sonunda mağlûp olmasına rağmen birçok cephelerde yer yer ve zaman zaman galip gelmesinin sebebi olarak, kendisinin titizlikle ordunun ve zabit ve efradın saatlerini ayar etmiş olmasını göstermektedir.

İhtiyat zabiti mülâzimievvel Golf, bu muvaffakiyet ve hizmetlerinden dolayı kısa zamanda yüzbaşılığa ve bilâhare binbaşılığa terfi ettirilerek, Sina cephesinde İngilizlere karşı harbedecek Osmanlı ordusuna erkânıharbiye reisi olarak tâyin edilince paşalık rütbesini ihraz etmiş ve Fon Golf Paşa ünvanını almıştı.

Osmanlı ordusunun kumandanı ise, Hafız Yunus Paşa namında son derecede mutekit, mütedeyyin bir zat ve bahadır bir kumandan idi. Fon Golf Paşa gelince, Hafız Yunus Paşanın ilk işi, ona İslâmiyeti kabul ettirmek için mücadele etmek olmuşsa da, Golf Paşa gayetle kızıl bir kâfir olduğundan hak dinini kabul etmemekte ayak diriyordu. Ve hattâ 19 Rebiülevvel sabahı Tulu-u Şems ile başlayan taarruzda, cephede kan gövdeyi götürdüğü hengâmede Hafız Yunus Paşa, Fon Golf Paşaya kelime-i şehadet getirtmeğe çalışmakta idi. Çünkü, Fon Golf Paşayı gayetle sevmiş olduğundan onun pisi pisine gitmesine gönlü razı olmuyor, ille de şehit olmasını istiyordu. Ordunun sağ kanadı, düşmanın şiddetli topçu ateşi karşısında ricat mecburiyetinde kalınca Hafız Yunus Paşa pek fazla gazaba gelerek, bu ricatin sebebi olarak Golf Paşanır Müslüman olmayışını göstermişti.

Hafız Yunus Paşa ile Fon Golf Paşa arasındaki ilk ihtilâf işte böyle başlamıştı. Gitgide büyüyen ihtilâf saat ayarı meselesinde artmış ve nihayet keçi kuyruğu işinde büsbütün alevlenmişti.

Fon Golf Paşa bir taarruz plânı hazırlamıştı. Bu plân tatbik edilirse düşman ordusu gafil avlanıp kâmilen imha edilecekti. Bu plâna göre, Osmanlı ordusu saat beşi onbir geçe düşman siperlerine taarruz edecekti. Fon Golf Paşa aslında saatçi olduğundan, beşi onbir geçe, altıya ondokuz kala gibi, hep küsurlu saatler söylerdi. Hafız Yunus Paşa, Fon Golf Paşanın harekât plânını kabul etmişti. Saat beşi onbir geçe ordu taarruza geçecekti. Fon Golf Paşa, tam saat üçte uyandı, sakal traşı oldu, giyindi, çizmelerini boyattı, Almanya'daki bütün ailesi efradına gönderilmek üzere mektuplar yazdı, harita çantasını, dürbününü takıp ata bindi, seyisi de arkasında, plâna göre bulunacakları yere gitti. Ölü sessizliğindeki çöl, dondurucu soğuktaydı. Gündüzleri kavurucu sıcak olan çöl, geceleri de dayanılmaz soğuk oluyordu. Nerdeyse az sonra sabah olacaktı. Hafız Yunus Paşa karargâhının bulunması lâzım olan yere geldiği vakit orada hiç kimseyi bulamayınca pek fazla hayrete düştü. Yanlış gelmiş olduğu zehabına kapılarak, elektrik fenerinin ışığında haritayı tetkik etti, pusula ve yıldızlarla bulunduğu yeri tâyine çalıştı ve yanlış yere gelmediğini anladı. Soğuktan çeneleri takır takır atarak: «Hafız Yunus Paşaaa!...» diye karanlığın içinde feryat ettiyse de nihayetsiz çöldeki aksi sedasından başkaca hiç bir cevap alamadı. Gecenin zulmeti içindeki nidasını düşman duymuş olduğundan, o tarafa kör endahte başladı. Kurşun yağmuru altında kalan Fon Golf Paşa, kilotundan bir yara alarak firara karar verdi, tatlı canını zor kurtardı. Eski karargâha geldi ki, cümle asker uyumakta ve Hafız Yunus Paşa dahi mors elifbası ile işaretler vererek horlamakta. Hafız Yunus Paşayı uyandırtıp: «Paşa, bu ne iştir?» diye sual ettikde, paşayı mezkûr dahi «Bre Golf, yatsı namazını eda eyleyip şimdi yatmış idim, nedir bu ettiğin, bir Osmanlı Paşasını tatlı uykusundan uyandırırsın!» dedi. Golf Paşa ise: «Ya şimdi taarruz olacaktı» deyince, Hafız Paşa «Senin plânın iştedir, saat beşi onbir geçe Allahın inayeti ile taarruz başlıyacak, cümle küffar tarümar edilecek, İslâm muzaffer olacak. Sen şaşırdın mı?» deyince, Golf Paşa da saatini gösterip: «Sen ne dersin Paşa, şimdi saat altıdır, taarruz zamanı geçti» dedi. Hafız Yunus Paşa ise: «Sizin saatiniz alâfirengi olduğundan batıldır, biz alaturka saat kullanırız.» dedi. Fon Golf Paşa ise saçlarını yolup, «Aman, ne iştir, alaturka beşi onbir geçe öğlendir. Bu çölde öğle sıcağında taarruz şöyle dursun, insanın çirozu olur» dedi.

Bunun üzerine Alman paşası ile Osmanlı Paşası alaturkadır, yok alafrangadır gayretiyle şiddetli ihtilâfa düştüler. Fon Golf Paşa, Osmanlı ordusunun zabitan ve efradının saatlerini bilcümle alafrangaya tahvil ile şeriate muhalif amel teklif eyleyince, Hafız Yunus Paşa dahi gayetle gazaba gelip, Almanın üstüne yürüyerek: «Osmanlının saati hiç bir vakit değişmez, sabittir, sen saatini bizim saatimize çevir» dedi. Onlar bu merkezde münakaşada iken, düşman ordusunun taarruza geçmiş olmasından habersiz, kuşatıldılar. Ordu, dört bin efrat, dört mekkâre kolu erzak ve sekiz deve kolu cephane ile iki topunu orada feda ederek düşman kuşatmasını muzafferane yarıp çıkmağa ve paşalar dahi, lehülhamd, canlarını kurtarmağa muvaffak oldular.

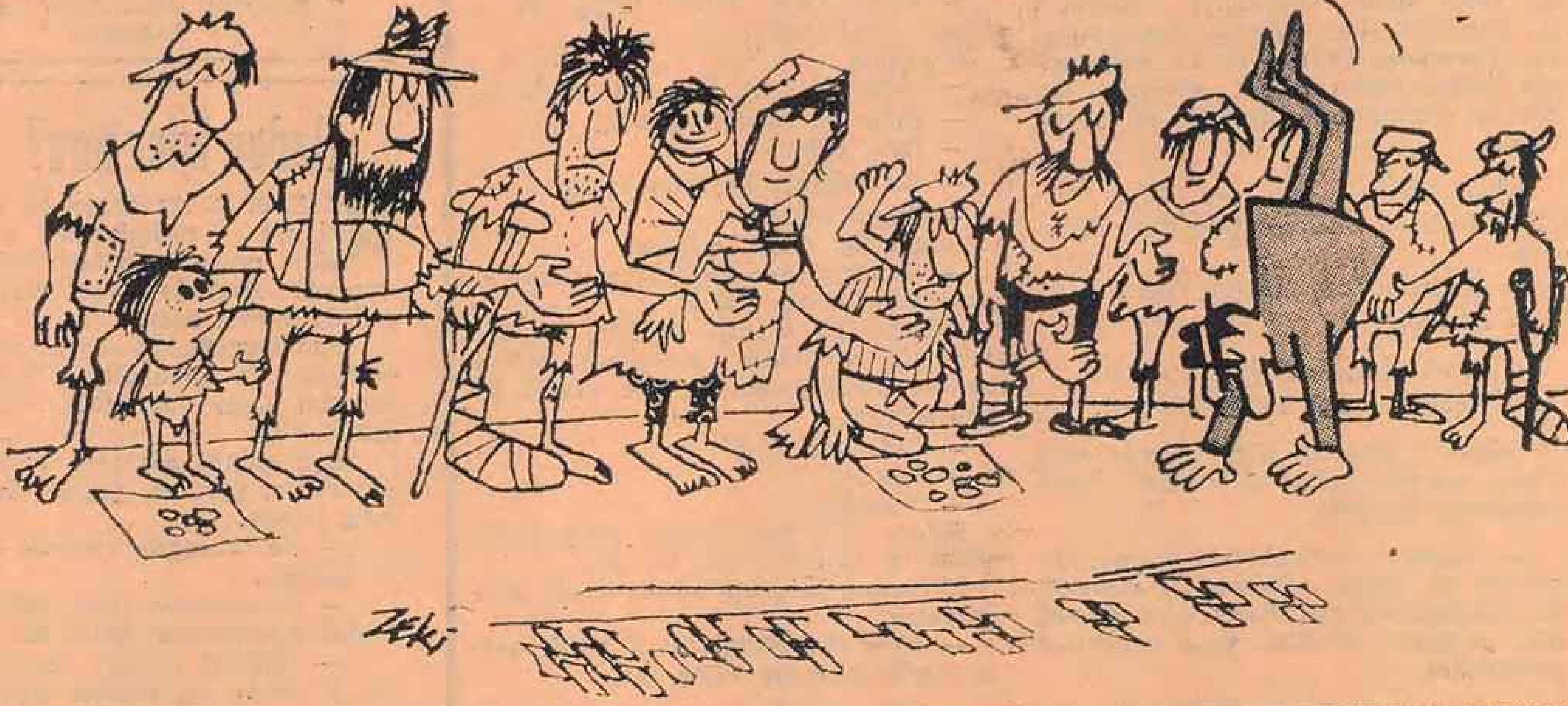
O tarihten sonra, alaturka ve alafranga saatler beynindeki aykırılıktan dolayı Fon Golf Paşanın taarruz dediği zaman ricat, ricat dediği zaman taarruz ve Hafız Yunus Paşanın istirahat dediği zamanlarda hücum ve hücum dediği zamanlarda da istirahat edilerek, mevcudu bilinmez askerlerimizin kanları ile çöl kumları sulandı.

Mekkâre ve deve kollarının arkasından bir de keçi kolu gelmekte idi. Erzak ve hayvan yemi azalınca Fon Golf Paşa, keçilerin kesilerek askerlere yedirilmesini söyledi ise de, Hafız Yunus Paşa şiddetle itiraz ederek, işbu keçi hayvanatının ekl (yemek) için değil, kılavuz olarak cihet tâyininde istihdam edildiğini Alman Paşasına beyan eyledi. Fon Golf Paşa hayretlere garkolup: «Siz pusula istimâl etmez misiniz?» diye sual eyledikte, Hafız Paşa «Asla, etmeziz» deyip «Henüz ilim her şeyi halletmiş değildir» diye ilâve ederek Alman paşasını hapteyledi.

İşbu keçi meselesinden Alman paşası ile Osmanlı paşasının arası had derecede açılıp bir müddet dargın kaldılar. İaşe fıkdanı hasebi ile büyük sıkıntı çekilmekte idi. Gerek efrad erzakı ve gerek hayvan yemi son derece azaldığından keçiler telef olmağa başladılar, geride kala kala ancak üç keçi kaldı. Öbür hayvanların yemlerinden kesilerek işbu üç keçi beslenmekte idi. Fon Golf Paşa mu/ıâk keçi kılavuzluk edecek ise, bir keçinin kâfi geleceğini söyledi ise de, Hafız Paşa itiraz ederek: «Bir keçi kalırsa, o dahi ölürse, cihetimizi tâyin edemeyip, şaşırır, çöller ortasında kalır, orducak çiroz oluruz. Ol sebepten üç keçi beslenmektedir ki, ikisi ölürse hiç değilse biri baki kalsın.» dedi.

(Devamı 8 inci sayfada)

Zübük'ten MEKTUPlar

Varan iki!..

Gözüm nuru bacanağım, Üzeyir Efendi kardaşıma,

Birinci mektubumu «Ben bu sesi beğenmedim, hakkını helâl et» diye bağlayıp sokağa uğramadım mıydı? İki adım attım atmadım, «Zübüüüük» diye bağıran zibidi yanımdan sıyrıldı geçti. Dört yanıma baktım. Esnaf, işi gücü boşlayıp dükkânların önüne çıkmış... Her birinin elinde bir gazete... Biraz okuyorlar, dizlerini döverek gülüşüyorlar:

— Ulan Zübük!... Allah belânı vere!...

Traş olduğum berberi doğruladım. Çünkü, İstanbul'da haberin tazesini berber esnafından alacaksın.

Benim berber de gazeteye dalmış:

— Vay Zübük!... Az kaldı ki karnım yırtıla rezil Zübük!... diye kafasını yumrukluyor.

Yanaştım. Beni bilir de Zübük olduğumu bilmez.

— Nedir? dedim.

— Aman senin haberin yok mu ağa? Zübük çıktı, Zübük! dedi.

— Nasıl Zübük? Nerden çıktı? Töbe yalan... Zübük çıkmamıştır, çünkü daha sırası gelmemiştir!

— Sırası gelmedi de, bu benim elimdeki neyin nesi?

Gazeteyi gözüme tutmasıyla ne görsem iyi? Bir Zübük yazısı ki, her bir harfi parmağım kadar...

Sövdüm biraz ağzımın içinden... Yürüdüm. Dalmışım iyice... Önümden ardımdan, solumdan sağımdan «Zübük» bağırtıları geliyor, ben hepsine «Buyur kardeş!» diye dönüyorum. Aklım başıma geliyor, «Dönmiyeyim» diyorum, Zübük bağırtısı gelmesiyle dönmemezlik edemiyorum. Baktım, bu Aziz Nesin olacak, azgın itlerin arasına düşmüş kancık ite benzetti bizi... Her Zübük bağırtısıyla hoplıyaraktan Beyoğlu Caddesine çıktım. Beyoğlunun adamı, Zübük diye gülüşmekte... Otobosa bindim, otobosun adamı da, Zübük diye gülüşmekte... Millet gülüşmekte hıkır hıkır... «Yandın Nesin Aziz! Yakan elime geçti!» diyerek Sirkeci'de otobostan indim. Elli kuruşa kıyıp bir Zübük aldım. Davâvekili Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey belki görmemiştir, diye alıyorum, aklımı sıçrattım belleme... Yazıhaneye girdim. Vay başıma!... Herifin al yanaklı kâtibi dizlerini döverek Zübük okumakta değil mi?

Oğlan beni görünce zıpladı kalktı:

— Vay sen misin Zübük Ağa? Hoca Bey seni sormakta sabahtanberi. «Nasıl edip de bulmalı?» demekte...

— Ne yapacakmış, senin köse sakal patronunun beni?

— Ne yapacağı var mı? «Bunca zenaatı boşladı da, bizden gizli gazeteciliğe mi sıvandı» diyor.

— Kim var yanında?

— Kimse yok...

— Kimse yok da kendi başına mı içerde gülüyor deli dürzü?

— Zübük'e gülüyor. Sabahtanberi gülmekten ağzımız kapanmadı, sırıta kaldık biz sayende Zübük Ağa...

Oğlanı tersleyip içeri girdim ki, senin Dâvavekili Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey önüne Zübük'ü yaymış göbeğini hoplatarak gülüyor.

— Gel hele rezil Zübük, dedi, sen bu Aziz Nesin'le arayı ne zaman iyileştirdin? Bu Zübük gazetesini çıkarma aklı onun mu, senin mi? Ortak mısınız, yoksa, Zübük adını toptan satıp savuştun mu yoksa?

— Ne satması yahu? Benim ciğerlerim yanıyor. Ben ne biçim bir avanak olmalıyım ki Osmanlı toprağına yayılmış böyle bir Zübük adını satayım... Bizi karmanyolaya getirdiler, senin haberin yok!... Bizi hakladılar ki, hiç aman vermediler. Bırak şimdi gülmeleri de aç bakalım şu kara kaplıları... Benim niyetim, 30 binden tutturup iş pazarlığa binerse, 20 bine inmek... Ama, senin paşa gönlün, «İdare etmez... Bu mesele elli binliktir» derse...

— Benim paşa gönlümün demesinden önce, anlaşmanızı görelim!...

— Ne anlaşması yahu!... Anlaşma manlaşma yok!...

— Arada anlaşma olmayınca, sen bu kadar bin lirayı nasıl çarpabilirmişsin, mahkeme yoluyla?

— Anlaşma hiç yok!... Ben bu Aziz Nesin denilen herifin yüzünü...

— Hiç görmedin, he mi Zübük?... (Elini küt küt gazeteye vurdu). Görmedin de ya bu nedir? Anlaşmaya gelince, götürür, gâvur dili bilen reaya dâvavekillerine yaptırırsınız. Sıra anlaşmayı bozup, ortaklarınızı yere çalmaya gelince bize koşarsınız. Ben bir anlaşmayı, kendi aklımla yapmayınca, girdisini çıktısını nerden bilebilirmişim de, senin yararına bozabilirmişim?

— Günahımı almaktasın Hoca Bey... «Anlaşma yok» diyorum imansız, sen Müslüman değil misin?

Hacı Bey, gözlüğünün üstünden bir zaman bana baktı. Doğru söylediğimi anlayınca canı sıkıldı:

— Demek yazılı anlaşmanız yok?... Demek ki avanağı söz anlaşmasına yatırdın. Ulan domuz Zübük... Herifi yere çaldın ki rezil, gelmiş geçmiş bütün iktidarların öcünü almacasına...

— Sözlü anlaşmayı geç, benim bu işten hiç haberim yok!

Bu kez senin Hacı Hafız Hoca Bey gözlükleri burnunun ucuna çekti:

— Oğlum Zübük... Yalanı söylemeli ama, bir yaraşığını bulup da söylemeli... Hadi, okumayla yazmayla aran iyi değildir de gazetelerde görmedin.. Radyoların bunca Zübük bağırtısı da mı kulağına değmedi hiç?

— Vay başıma!... Radyolar Zübük diye bağırdılar he mi? Şart olsun duymadım Hoca Bey. Çünkü ben, «Dikkat, dikkat!» bağırtısından bu yana radyo dinlemiye yeminliyim.

— Allah Allah!... Doğru gibi yahu!... Peki, peki inandım! Oğlum kâtip!... Yavrum kâtip, yetiş!

Alyanak kâtip cıva gibi yetişti. Senin Hoca Bey kanun kitaplarını birer birer isteyip önüne dağlar gibi yığdı. Bir yandan «Falanca kanunu da kap gel kâtip!» diye yılışıyor, bir yandan bana lâf veriyor:

— Biz bu Aziz Nesin belâsını savuşturmak için az uğraşmadık Zübük Ağa!... Bu Aziz Nesin domuzunun ilmeği senin gayretinle elimize geçerse, bütün günahlarından arındın bil ve de cennetin baş sedirine kuruldun bil... Gülersin kötü Zübük...

Kanun kitaplarının tümü masaya birikince Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey «Allah bismillah» diye toplandı, gözlüğünü alyanak kâtibin boyunbağına sildi. «Sınamışım, uğurum açılıyor gözlüğümü bu oğlanın bir şeyine silersem» diye sırıttı. En iri kanun kitabını çekti önüne, bir zaman okşadı, tıkız karı sağrısı okşar gibi...

— Beri bak akılsız Zübük... Yeni yetmeler, Borçlar Kanununu bilmezler. Oysa kanunların ana kitabı budur. Ben bunaldım mı buna sarılırım da, her bir maddesinden bir akıl alırım. — Apansız başpelvan gibi nâralandı — Kıpırdanma Aziz Nesin!... Ele geldin, sökül paraları... Tam kitabı açarken aklına bir domuzluk geldi durdu:

— Yiğitlikte kahpelik olmasın sefil Zübük, düşmanını yere serdim mi, benim kâtibe bir elbiselik kestireceksin helâlinden.

— Hay hay! Bir ne demek iki olsun?

Bunu duymasiyle kanun kitaplarına bir yumulma yumuldu bacanak fırtına gibi... Yaprakları çeviriyor fırt diye, süzüp geçiyor. «Geçiyor» dedimse, boş veriyor, belleme!... Yürekten arıyor ki kızıl düşmanın canını almacasına... Arada bir durup durup dalmaları var... Başını tavana dikip düşünmeleri var. Beğendiğine sırıtmaları, beğenmediğine kaş eğmeleri var. Çabalamasından belli ki, maddeleri biribirine bağlıyor sıkıca...

Bir kez, bir yerde düşünceye vardı:

— Aklı ermezler, dedi, «Bunca kanun neyin nesi?» derler Zübük Ağa! Açıkgöz milletine kanun ne kadar çok olursa o kadar iyi... Kaçarken de iyi, kovarken de... Çünkü biri uymazsa biri uyar... Düşmanını haklarsın. Biri uymazsa biri uyar, çeker alırsın yakanı düşmanının tırnağından... Bir yiyeceğiz, bin dua edeceğiz kanunun bolluğuna... Tamam... kanun kitabına elini Tamam... — Kanun kitabına elini küt vurdu: — Yakası elimize geçmiştir ve de ilmek boğazına atılmıştır. Bak ne diyor? Bunu buraya yazdıran Müslümana, senin her yıl üç mevlût okutman gerek... Baban olsa, kanuna senin için böyle bir kurt kapanı sokamazdı. Şimdi benim aklım yattı iyice Zübük Ağa, Cumhuriyetimizin bütün kanunları senin çıkarına düzenlenmiş köpoğlusu...

«Her kim ki...» diye okumaya başladı. «Birinin adını, soyadını, lâkabını, markasını, damgasını, firmasını...»

Bana ateş basmış bacanak, durduğum yerde gök tere garkolmuşum... Say ki, ceplerime kömür koru doldurmuşlar. Sen şimdi «Paraları cebine girmiş bildin. Binliklerin sıcağıdır bu sıcak...» diye gülersin... Bunca zamandır aksatadan kesildik. Hazırları yemekteyiz. Domuzdan kıl koparmak bunca sevap iken, biz nerdeyse tulum çıkaracağız.. Ben iyice daldırmışım.

— Bre sana lâf söyleniyor, bağırtısıyla kendime geldim.

Senin Hoca Bey bağırıyor ki, Allah beterinden esirgesin, kükrüyor:

— Çıkar nüfus tezkereni dedim, ulan Zübük, durma ver!...

— Nolacak nüfus tezkeresi?

— Noterden suret alacağım da, yargıca koşturacağım. Masraflar için b' . papel şimdilik elverir. Üstünde yoksa, ben harcarım, bankadan alır verirsin!... Kâtip... Hey, alyanak oğlum!... Al Zübük Ağanın nüfus kâğıdını... Koş bizim notere... Selmanıma selâm söyle benden. «Çok acele» dersin! Bizce önemli olan, ZÜBÜK adıdır. Aman Zübük adında bir yanlışlık olmasın!...

— Zübük adını kâğıda yazdırmak için bizim nüfus tezkeremiz neden lâzım Hoca Bey?

— Ağızdan olmaz. Nüfus kâğıdının tümü çıkacak...

— Benim Zübük adım nüfus kâğıdımda yazılı değil ki...

— Neeee? — Herif oturduğu yerden iki karış opladı: — Yazılı değil mi, namussuz Zübük?... Neden yazılı değil?... Tüh Allah belânı vere köpek!... Ettin mi kendine edeceğini... Devletin kafa defterine geçirmeyince sen b...

(Devamı 8 inci sayfada)

EŞREF'TEN YERGİLER

Elinde yok adalet, olsa da sen kim, adalet kim?
Kimi maznun görürsen her kabahat sendedir dersin!
Polisler üstüme saldırdı ben bir sille aşkettim,
Be Müstantik efendi, söyle, sen olsan ne b.. yersin?

Müstantik: Sorgu yargıcı.

Zırhlılarda ne kazan var, ne kömür, gûya
Cümlesi sahil-i deryada cesettir bî-ruh!..
Kalkışırdı yine dâva ile istirdada
Bizdeki tekneleri görse idi Hazret-i Nûh..

Sahil-i derya: Deniz kıyısı — Bîruh: Ruhsuz — İstirdat: Geri almak.

Hırsızlığıyla ünlü Derviş Paşa için yazmıştır:

Cihan müştâkın amma olmayınca meblâğ malûm,
Gelip de hâkipâye yüzlerini kaabil mi sürsünler
Çıkar tasvirini, binlerce tevzi et vilayâta,
Ahâli suret-i matbuana bari tükürsünler.

Müştak: Arzulayan — Meblâğ: Bedeli, tutarı para — Hâkipay: Ayağının değdiği yer — Tasvir: Resim — Suret-i matbua: Basılı resim.

Beyt-i âtîyi revâ eylese herkes nakarât:
Vâli paşa bu gece dâr-ı bekaaya gitti..
Hiç iş görmedi eyyâm-ı hayatında habîs,
Devlet ü millete öldü de hizmet etti!

Kötülüğüyle tanınmış Üsküdarlı Arif Paşa için yazmıştır:

Beyt-i ati: Aşağıdaki beyit — Dâr-ı bekâ: Ölüm — Eyyam-ı hayat: Yaşadığı günler.

Ekserî hicvimde ta'yîn-i esâmî eylemem.
Fikr-i mahsûsumca bu halin şudur ki mûcibi:
İsterim her bir denîye kaabil-i tatbîk olup
Kullanılsın her biri bir numrasız gözlük gibi.

Tayin-i esamî: Adları belirtmek — Mucib: Gerekçe — Denî: Alçak — Kabil-i tatbik. Uygulanabilir.

Çektiğim cevr ü cefanın sebebinden sorma,
Deme kim: «Bâdıhavâ menkabe dellâlı budur»;
Habs ile, nefy ile, işkence ile ömrü geçer,
İşte Türkiyye'de şâir olanın hâli budur.

Eşkıyâ her çaldığın verse halâs olmaz yine,
Bak ne rütbe mültezem âsâyişi insanların:
Hep bulur erbâb-ı sirkat akıbet ettiklerin,
Yanlarında kor mu memûrîn-i devlet anların.

Halâs: Kurtuluş — Mültazem: Gerekli — Erbab-ı sirkat: Hırsız olanlar.

Her iki koldan bizimçün oldu nasîb,
Anladık manâsını süfliyyetin, ulviyyetin!
Dest-i istibdâdı da gördü zavallı ensemiz:
Bârekallah! Sillesi kuvetli Meşrûtiyyetin!

Süfliyyet: Alçaklık — Ulviyyet: Yücelik — Dest-i istibdat: Zorbalığın, istibdadın eli — Bârekallah: Allah mübarek etsin.

Mim Uykusuz

1923 yılında Akhisar'da doğdum. Kasabanın ortaokulunu bitirdim. Musiki ve resme merakım vardı. Opera sanatçısı olmak isterdim. Bunun için de 1938 yılında Devlet Operasına müracaat ettim. Bunda, benim merakımdan ziyade okul müzik öğretmeninin ve arkadaşlarımın da teşviki vardı.

Hani öğünmek gibi olmasın, iyi bir sesim de vardı. Okul müsamerelerinde şarkılar, türküler okuduğum olurdu. Alkışlanırdım. En iyi ücret buydu bence. Olmadı. Devlet Operasına giremedim. İmtihana bile çekmediler beni.

İlk imtihan para'dan idi. O zamanın parası ile 500 lira teminat istiyorlardı. Ben, bu imtihanı kaybettim. Ondan sonra ressam olayım dedim. Güzel Sanatlar Akademisine girdim. Elimdeki para bir sene okutabildi beni.

Sonra bıraktım. Ailece işimiz olan tütün ameleliğine döndüm. Kasaba sinemasında afişler yaptım, boyacılık yaptım, tabelâlar yazdım.

Karikatüre büyük bir hevesim vardı. İlk karikatürüm 1937'de bir çocuk dergisinde çıktı. Yâni 25 yıl önce. Sonra İstanbula geldim. Vapurdan indiğimde 19 kuruş param vardı cebimde.

Babıâli dışarıdan göründüğü gibi değil. Bu ahlâk işportacılarının iç görünüşü beni hayal kırıklığına uğrattı. Zaman, zaman, elbiselerimi satıp kaçmışımdır Babıâliden.

Gelgelelim, kâğıt kokusu, mürekkep kokusu, hepsinden de baskın, bir şeyler söyleyebilme duygusu, bütün yoksulluğuna, istismarına, çilesine rağmen gene çekti beni kendisine.

Türlü takma isimlerle karikatürler yaptım. Benim kadar değişik isimle karikatür yapan yoktur sanırım.

İşin tuhafı, zaman zaman kendime rakip oluşumdur.

Hiç unutmam, bir gün Remzi Kitabevindeydim. O zamanlar Refik Halit'in Aydede'sinde takma adla karikatürler yapıyordum. Her nedense korkuyorlardı asıl adımdan. Şimdi büyük bir gazetede magazin sayfaları hazırlayan bir tanıdık girdi kitabevine. İlk sözü şu oldu :

— Eh, hadi Uykusuz, senin de pabuçların dama atıldı.

— Ne oldu, dedim ben,

— Aydede'de bir karikatürist çıktı, neler çiziyor hergele! dedi..

O «Neler çiziyor» dediği «hergele» bendim.

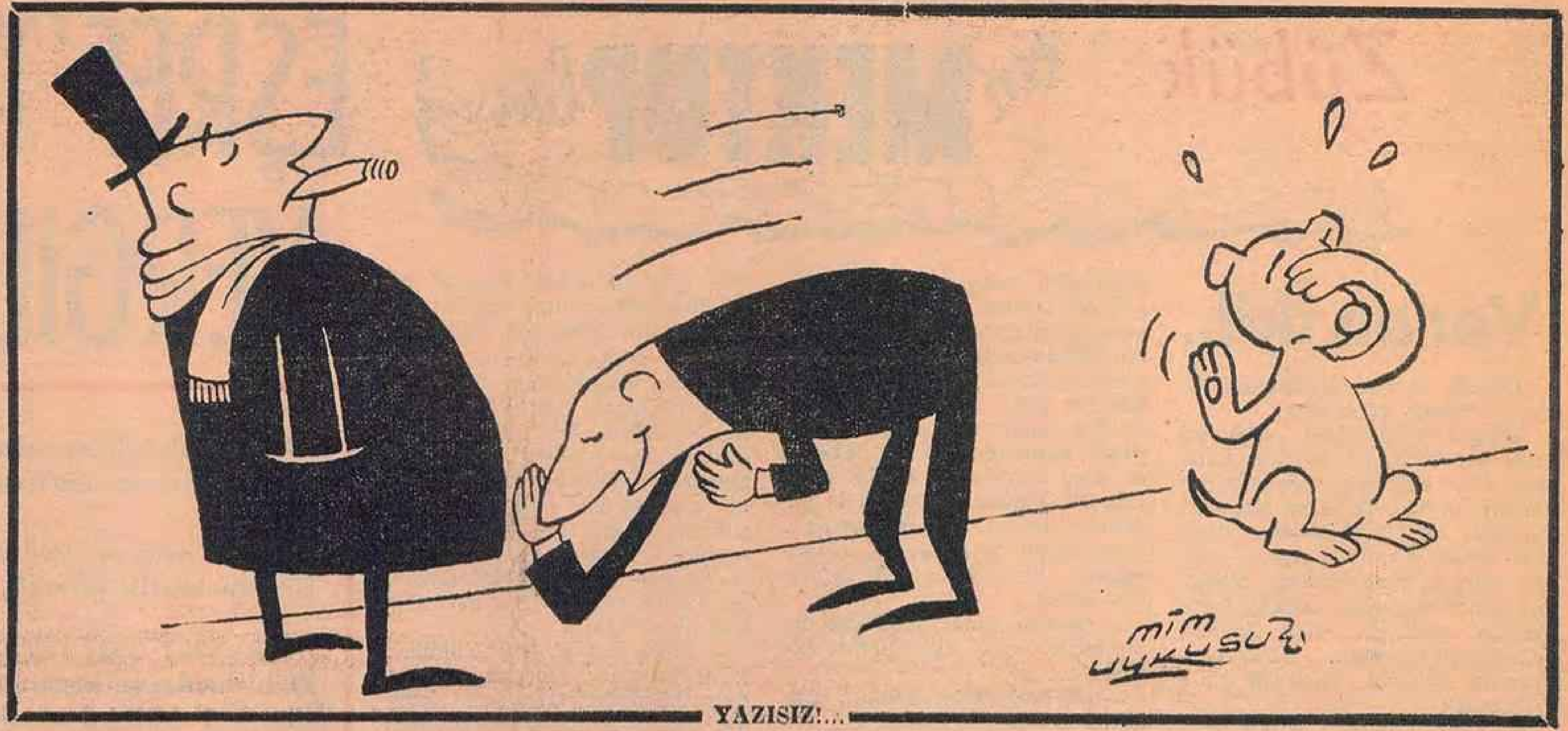
Söylenecek çok şey var. Bunlar «Biyografi» yi ilgilendirir mi?

Lâfı uzatmıyayım. 1937'denberi paralı, parasız çizip duruyoruz fasılalarla.

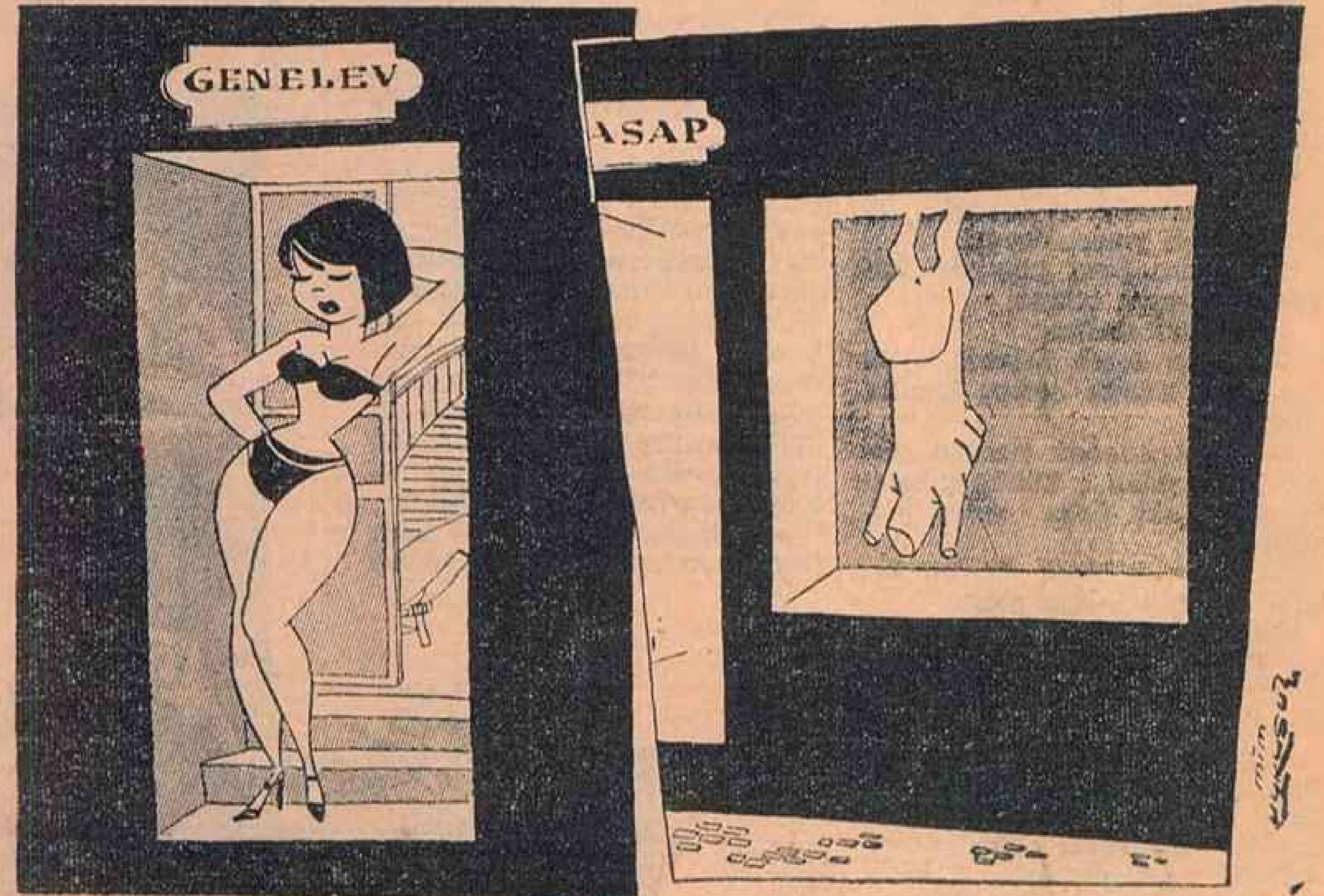
«Paralı, parasız» çizmek önemli değil.

Alnımızın akı ile çiziyoruz. En büyük değer ölçüsü bu bizim için...

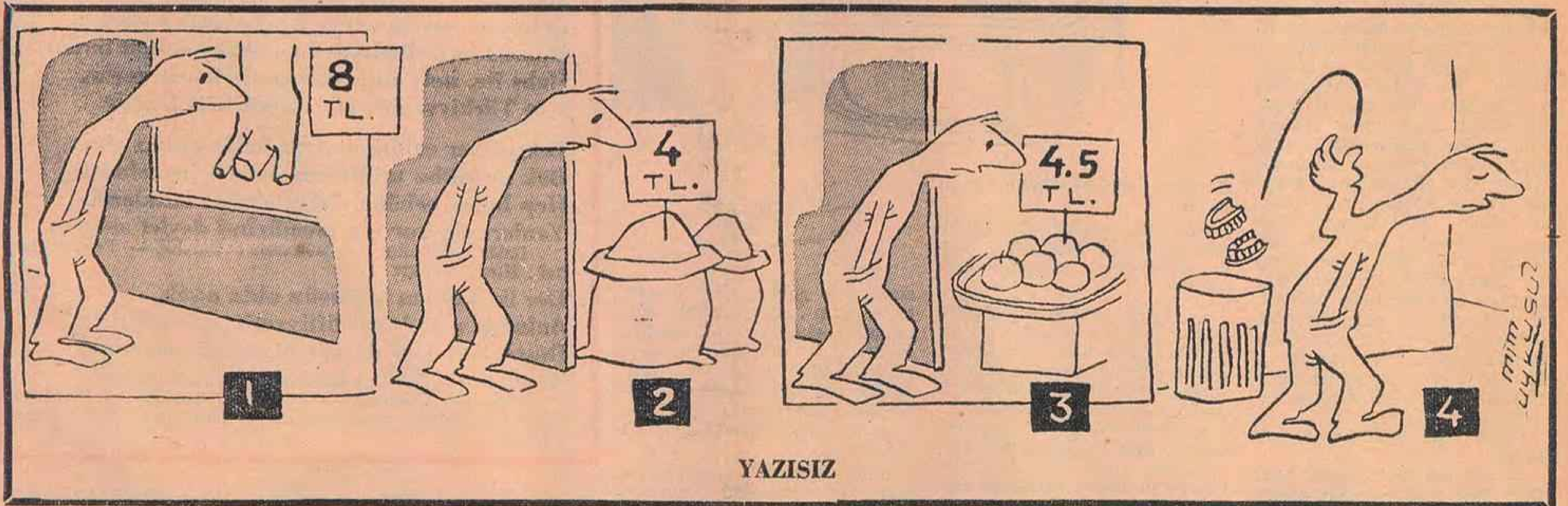
mim uykusuz

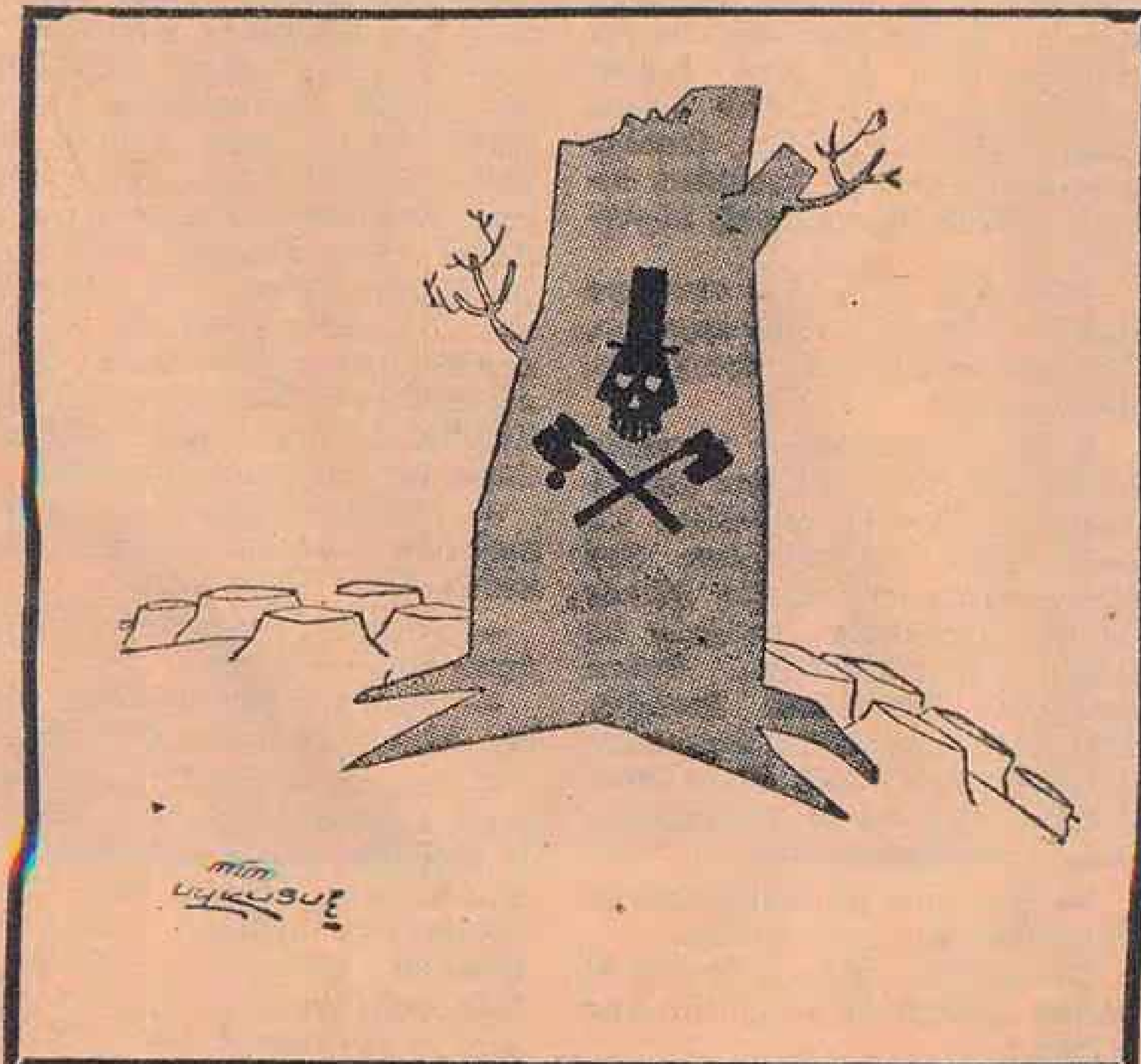
YAZISIZ!...

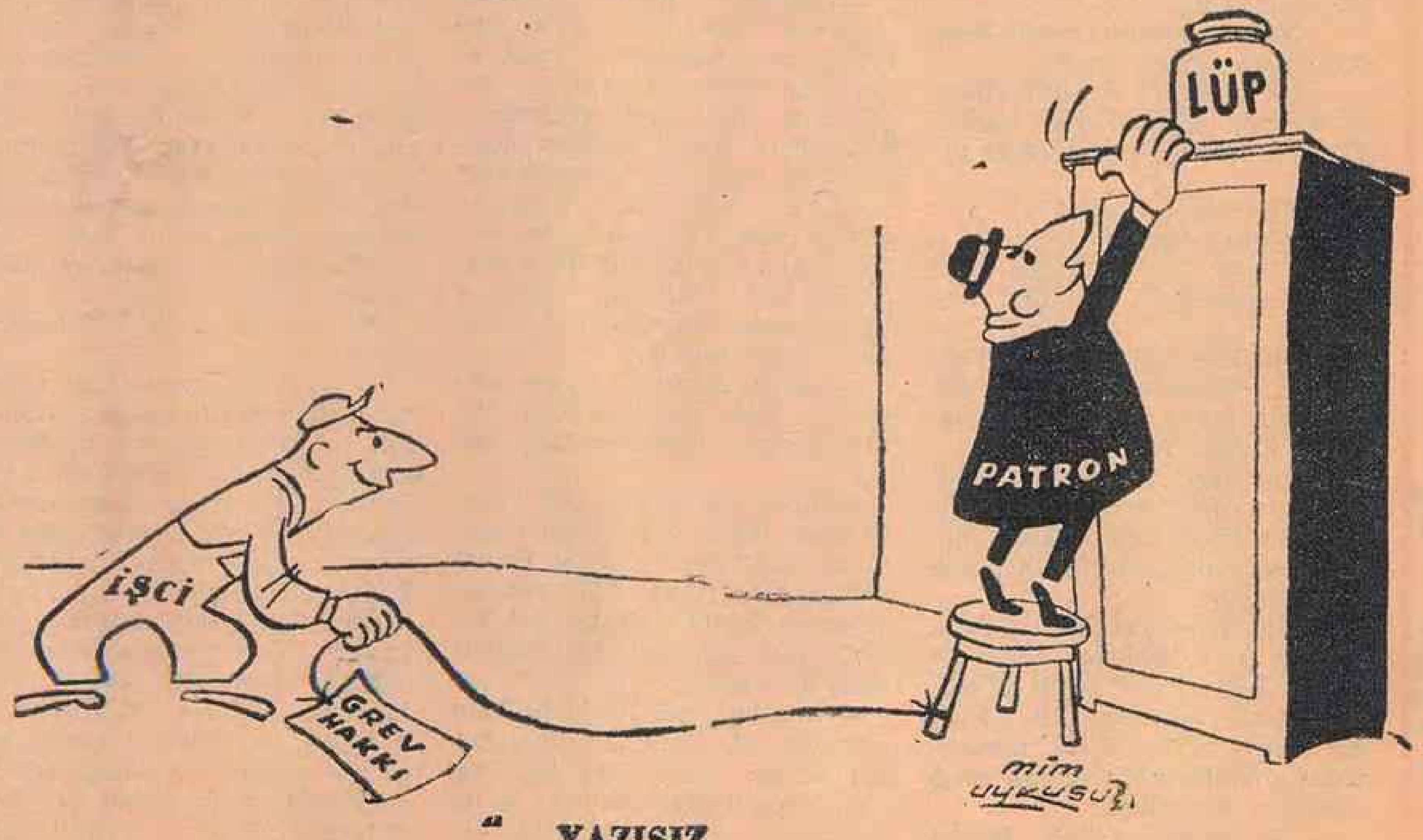

YAZISIZ!...

YAZISIZ

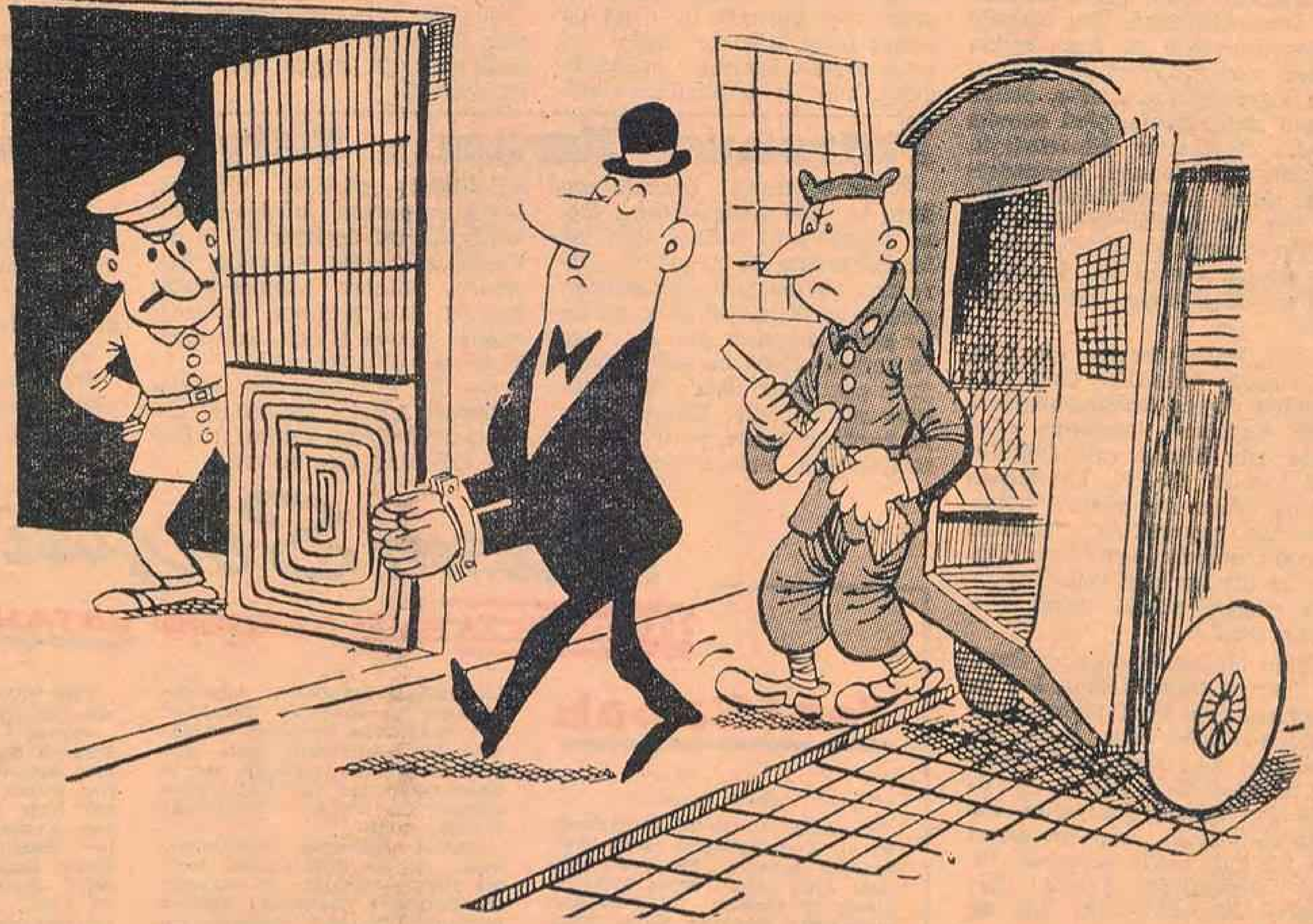

YAZISIZ

TEK DELİK

AZİZ NESİN'İN ROMANI

Dasdana Kadri, bir omuzuna eski elbiseler asmış, bir elinde bir çift giyilmiş terlikle bir güneş gözlüğü, öbüründe kullanılmış havlu ve iç çamaşırlarıyla karantina koğuşundan bağırarak girdi:

— Hırsız kardeşlerim, gecekuşu arkadaşlarım, papelci, tırnakçı, üç kâğıtçı, kaldırımcı yoldaşlarım? Haniya, böyle bir havlu, halis Bursa malı, var mı isteyen? Güneş gözlüğü de var. Romatizmalılara uzun fanilâ don... Haniya var mı isteyen? Dasdana Kadri geldi kardeşler, arkadaşlar...

Her zamanki satış çığırtkanlığına koğuştakiler aldırış etmeyince onların ilgisini çekmek için,

— Duydunuz mu heey! diye seslendi ortaya.

Anasını satan İsmail,

— Ne ulan gene Dasdana? Çekmişsin beyazı (eroin) ortalık dümdüz... dedi.

— Ağam, senin dünyadan haberin yok; Ferit Bey gene geliyor.

— Ne? Paşazâde Ferit mi?

— Ta kendisi...

Koğuştakiler yerlerinden şöyle bir yekinip merakla sordular:

— Deme!

— Sahi mi?

— Demek enselenmiş?

— Piyastos mu olmuş?

Dasdana Kadri kapı ağzındaki ranzaya ilişti:

— Akşam gazeteleri yazıyor arkadaş, hepsinde resmi var. Demin kapı gardiyanının yanına gitmiş gazetelerde gördüm. Zekeriya Baba, gazetede Paşazâde Ferit'in resmini görünce, tahliye olurken «Bir aya kalmaz, gene görüşürüz» demiştim, dedi.

— Moruğun ağzından uğurlu bir lâf çıkmaz ki...

Anasını satan İsmail,

— Bu sefer hangi iştenmiş? diye sordu.

Dasdana Kadri,

— Gazetede yazıyor, dedi, babasını tanıyan bir doktorun muayenehanesine gitmiş, heriften yardım istemiş; türkçesi dilenmiş.

— Haltetmişsin, benim bildiğim Paşazâde Ferit ölse dilenmez.

— Bana ne, gazete öyle yazıyor.

— Gördün mü, yolan olduğu besbelli işte. Bu gazetecilerin «Allah bir» dediğine inanılmaz.

— Orası öyle ama, ateş olmayan yerden de duman çıkmaz. Babasının arkadaşı olan doktor acımış, para vermiş. Paşazâde Ferit bu, tek durur mu? Gümüş cıgaralığı koltuğunun altına zula edip yürümüş.

— Doktor mu şikâyet etmiş; bak sütü bozuğa...

— Doktor şikâyet etmemiş. Paşazâde Ferit gümüş cıgaralığı satarken enselenmiş.

Ayı Boğan Murat,

— Dünyanın temel çivisi yerinden oynamış oğlum, dedi, ulan, şeytanın mabadine madik atan şu koca Paşazâde Ferit, kim derdi ki kaldırımcılığa başlıyacak...

Anasını satan İsmail,

— Yaşlandı fukara da ondan, dedi ,kafası çalışmıyor artık.

Cezaevinin gediklisi Paşazâde Ferit Bey dört gün yüzleştirilmek «müvacehe» için İstanbulda karakol karakol gezdirilirken cezaevi onun dilden dile dolaşan serüvenleriyle çalkalanıyordu.

Şubatın erken inen bir puslu, soğuk akşamında, cezaevinin kırmızı arabasından inenler arasında Paşazâde Ferit Bey de vardı. Altmışında gösteren saçları yarıdan çok aklaşmış, orta boylu, geniş omuzlu, iyi giyimli, gözleri çakım çakım yanan bir adam... Bu görünümüyle daha çok birinci sinif bir devlet memuruna benziyor.

Kapı gardiyanı Zekeriya Baba, tutuklar arasında onu görünce böğrüne bir yumruk atıp,

— Ulan godoş, ulan kart tilki, dönüp dolaşıp gene düştün mü kürkçü dükkânına! dedi bu sefer gitmenle gelmen bir oldu.

Paşazâde Ferit, dış görünüşünden hiç umulmayan bir yıvışıklıkla yaşlı gardiyana sırnaştı:

— Hasretinize dayanamadım.

☘

Paşazâde Ferit Bey, yatağına oturmuş genç adama Boğaziçi cıgarası paketini açıp uzattı:

— Buyrun efendim!

Sonra saygıyla genç adamın aldığı cıgarayı yaktı. Kendisi de genç misafirine göstermeden, sanki Boğaziçi paketinden alıyormuş gibi, pijamasının cebinden bir asker cıgarası çekip yaktı.

— Bir kahve emreder misiniz?

— Teşekkür ederim Ferit Bey, az önce içtim, zahmet etmeyin...

Ferit Bey,

— İnanır mısınız, dedi, şimdi size pek tuhaf gelir ama, kim olduğumu kendim bile şaşırıyorum, bilemiyorum. Yıllarca başkaları olarak yaşadım, kendimi kaybettim. Ben kimim? Ağır Ceza Mahkemesi üyesi Saffet Bey mi? Mülkiye Başmüfettişi Rıza Bey mi? Doktor Operatör Mazhar Bey mi? Lise Müdürü Mücahit Bey miyim? Yüksek Mühendis Râna Bey miyim? Yoksa Paşazâde Ferit Bey mi? Hangisi olduğumu zaman zaman şaşırıyorum; yıllar var, rüyalarımda bile kendimi başkaları olarak yaşıyordum. Ben kimim?

Karşısındaki genç adam merakla onu dinliyordu.. Anlattıklarını, daha doğrusu hiçbir şey anlatmadan söylediklerini çok ilginç bulmuştu.

«En olmayacak şeyler, en önemsiz olaylar insanın hayatını en olmadık biçimde değiştiriyor. Yolda giderken ayağımız bir taşa takılıp, ya da su dolu bir çukura girip düşüyoruz. Bacağımız acıyor. Düştüğümüz yerden kalkıp acıyan bacağımızı ovalayana kadar birkaç dakika geçiyor. Sonra yürüyoruz. Karşımıza bir tanıdık çıkıyor. Bizi bir yere götürüyor. Götürdüğü yerde bir kızla tanışıp ona âşık oluyoruz, kızla evleniyoruz. Ne dersiniz buna? Ayağımız taşa takılıp, ya da çukura girip birkaç dakika orada gecikmeseydik, o tanıdık oradan geçip gitmiş olacak, onu görmiyecek, o kızla tanışıp evlenmiyecektik.

Diyelim, en olmadık bir zamanda sizi bir arı sokmasından ötürü, hayat çizginizin nasıl değişebileceğini hiç düşündünüz mü? Hepimizin hayatı böyle birtakım entipüftlere dayanıyor.

İnanılacak gibi değil ama, bir şambabası tatlısı benim hayatımın akışını tam tersine çevirmiştir.

Askerî Lisede talebeydim.. O günleri hatırladıkça bugünkü hâlime kendim de ş[illegible]ıyorum. Aradan geçen şu yarım yüzyılda başıma neler geldi...

Pek öyle çalışkan değildim, ama sınıflarımı da geçiyordum. Son sınıfa geldik. Harbiye'ye geçmemize bir buçuk ay kalmıştı. Doğrusu yaramaz bir çocuktum, ama hocalar da, zabitlerimiz de severdi beni. Sporcuydum, iyi top oynardım, güreşirdim.

Beni okula geç başlatmışlar. Onun için sınıfımızın en yaşlısı bendim. Arkadaşlarım 17-18 yaşlarındalarken ben yirmi birindeydim. O çağlarda bir-iki yaş, çocuklar arasında büyük fark gösteriyor.

Biz o zaman Lisede mutbak nöbeti tutardık. Her gün sırayla içimizden biri «Nöbetçi Efendi» olurdu.

Yemeklerin iyi olduğu günlerde biz sınıfın birkaç haylazı mutlaka mutbak nöbetçisi olmanın yolunu bulurduk. Zaten çalışkan olanlar mutbak nöbeti tutmazlardı, onların nöbetini biz birkaç arkadaş aramızda paylaşırdık. Nöbetçi efendi derslere girmez, mutbak işleriyle, yemek dağıtımıyla uğraşır; yâni dalgacılığın en iyi yolu. Mutbak nöbetçisi olduk mu, koyunların böbreklerini, yüreklerini kendimize, arkadaşlarımıza ayırırız. Bir karavana böbrek kızartması, ye de ye... Tabiî bu işler gizli kapaklı olduğundan, herkes koğuşlara çekilip uyuduktan sonra karavana karavana iyi yemekler ,tatlılar koğuşa gelir, arkadaşlar atıştırırız. Ben çok insafsız değildim. En insafsızımız Çengel Şahin'di. O nöbetçi oldu mu, gece yarısı tatlı uykumuzdan dürterek zorla uyandırır, karavana dolusu etleri önümüze sürerdi. Yemezsek olmaz, ille de yenilecek... Bu ikram işi sırayla ve karşılıklı olurdu. Birisi bize ikram etti mi, nöbet sırası bize gelince biz de ona ikram ederdik.

Bir gece tatlı uykumun arasında bir tartaklanmayla sıçradım. Ne deli günlerimizdi... Tartaklama dersem şöyle böyle sanma! Dayak bunun yanında hiç kalır. Bizim şakamız ayı şakası; şaka değil ayıcılık... Karavanaları yüklenen nöbetçi el ayak çekilince koğuşa girdi mi, ziyafet çekeceği arkadaşlarını tekme, yumruk, sille tokat uyandırır.

Ben o gün koşu antrenmanı yaptığımdan iyice yorgun düşmüşüm, kolay kolay uyanamamışım. Çengel Şahin basıyor tekmeyi:

— Kalk ulan, kalk! Kalk patates!...

Yuvarlak, toparlak olduğum için arkadaşlar bana Patates Ferit derlerdi. Ne oluyor diye fırladım, bir de baktım, Zil Kemal, Kandil Salih, Boru Burhan, Azrail tayfası gibi başıma dikilmişler.

Yorgunluktan bir türlü gözlerimi açamıyorum. Uyku sersemi,

— Gidin başımdan, uykum var! Ben bir şey yiyemem, diye bağırdım. Ama onlar lâf anlar takımından değil. Biri battaniyemi alaşağı etti, ikisi donumu çekip sıyırmağa çalışıyor, Boru Burhan da ağzına musluktan doldurduğu suyu suratıma fışkırtıyor. Artık uyku kalır mı!.. Kalktım yataktan. Ranzaların arasına döşemeye çöküp tepeleme bir karavana dolusu böbrek, ciğer, yürek kızartmasını atıştırmağa başladık. Üç güğüm de üzüm hoşafı getirmişler, onu da içtik.

Son derslerde kulağı hep yemek borusunda olduğu için Burhana Boru Burhan derdik.

Boru Burhan bana,

— Yarın şambabası var, mutbak nöbetini sen al dedi.

— Nöbetçi zabiti Balyoz Hakkıysa ben nöbet möbet alamam! dedim.

Balyoz Hakkı, bizim sınıf zabitimizdi; demir gibi bir adam. Ondan korktuğum kadar hayatta hiç kimseden korkmamışımdır. Yalnız ben değil, ondan herkes korkardı. Çok yakışıklı, aslan gibi bir yüzbaşı; hem korkardık, hem de onu çok severdik. Çünkü onun da bizi çok sevdiğini biliyorduk. Sınıfta kalıp alaya çıkmamamız için nasıl canla başla çalışırdı. İçimizden birini alaya çıkarılmaktan kurtaramazsa çocuk gibi hüngür hüngür ağlardı.

Doğrusu bilgisi kıt, ama zekî bir yüzbaşıydı. Bilgisi kıtdı, çünkü onlar lisenin ilk sınıfında okurlarken harp çıkmış. Orduda o zamanlar zabit az. Lisenin son sınıfındaki irice çocukları zabit yapıp harbe sokmuşlar. Onlar da yetmeyince bütün sınıfı zabit yapmışlar. Yine yetmemiş. Bir yandan cephede genç zabitler kırılıyor. Onuncu sınıftakileri almışlar. Onlar da yetmeyince, sıra dokuzuncu sınıfa gelmiş. Bu bizim Balyoz Hakkı genç irisi... Bunları altı ay talimgâhta yetiştirdikten sonra ateş hattına salmışlar. Balyoz Hakkı genç yaşında, genç değil, çocuk yaşında ateş içinde iyice pişmiş. Harp bittikten sonra kurslara girip bir şeyler öğrenmişler.

Kendisi iyice okuyamadığı için, acısını çekmiş, bizim iyi okumamızı, çalışmamızı isterdi. Hiç şakası yoktu. Bu Balyoz Hakkı'nın suratında yuvarlak tek çizgi yoktu; güldüğünü değil, gülümsediğini bile görmedim. Sol yanağının üstündeki derin çizgi bir şarapnel parçasının iziymiş. Vücudunda sekiz yarası olduğu söylenirdi. Vurdu mu, Allah yarattı demez, bir yumrukta adamı nakavt ederdi. Bir kere Zil Kemali koridorda yakaladı, her nedense ona kızmış, bir yumruk attı, oğlan arka duvara, ordan karşı duvara top gibi tam yedi kere sıçradı sıçradı, sonra pat diye yere serildi. Bir iyiliği vardı, birisine bir dayak attı mı, ne yapar eder, onu zorla çalıştırır, sınıf geçirtirdi. Hattâ ondan on bire geçerken Kandil Salih bakmış ki cebir imtihanını veremiyecek, sınıfta çakacak, dayak atsın diye Balyoz Hakkının arkasına yavaşça sokulup elini ağzına götürerek «Barrrt, barrt!..» diye öttürmüş. Kandil Salihin böyle bir numarası vardı; elini ağzına kor, trompet taklidi acaip, alaylı bir ses çıkarırdı. Balyoz Hakkı, kulağının dibinde «Barrt, barrt!» diye o sesi birden duyunca ürkmüş mü, korkmuş mu, her ne olmuşsa, iki adım geri sıçramış, bir de bakmış ki Kandil Salih. Balyoz Hakkı döğecek diye Kandil Salih'in gözlerinin içi gülüyor. Balyoz Hakkı,yakalamış bunu kulağından, sürükliye sürükliye odasına tıkmış. Haber hemen bütün mektebe yayıldı. Koridora yığıldık, uzaktan Balyoz Hakkı'nın oda kapısını gözlüyoruz. Balyoz Hakkı, Salih'i mutlaka öldürür. Ama içerden hiç ses gelmiyor. Zil Kemal,

(Devamı var)

Keçi kuyruğu ve pusula mücadelesi

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

Fon Golf Paşa, keçi ile cihet tâyinini son derecede merak edip, bu işin nasıl icra edildiğini öğrenmek istedi. Kendisine ariz ve amik izah edildi; şöyle ki: «Hilkat tarafından keçi mahlûkunun kuyruğu kısa ve güdük yaratılarak, hayvanın kıçı açıkta bırakılmıştır. Ol sebepten keçi mahlûku açıkta kalan mahallini örtemediğinden işbu mahallî daim üşümekte ve keçi, açıkta kalan yeri şimal rüzgârına maruz kalıp üşümesin diye, daima kıçını sıcak tarafa, yâni cenuba tevcih etmektedir. Binaenaleyh, keçinin kıçı cenubu, boynuzları dahi şimali göstermektedir. Mevlâ, her bir şeyi bir sebebe mebni yaratmıştır. Keçilerin ardlarının çıplak olması da, insanlara cihetlerini tâyinde hizmet içindir.»

Bu izahat üzerine fevkalâde taaccüp eden Fon Golf Paşa «Neden pusula kullanmazsınız?» dedi. Cevaben kendisine «Kul işine asla itimad caiz değildir, kul yanılır. Ola ki, bir pusula yanlış çıkar. Bu yüzden istikametimizi şaşırabiliriz. Halbuki keçinin dolgun kuyruklusu yoktur ve hiç bir keçi mabadını soğuk rüzgârlı şimale tevcih eylemez.» denildi.

Yine bir sabah düşman üzerine taarruz edilecek iken, her iki paşa arasında cihet tâyini meselesinde ihtilâf çıktı. Hafız Yunus Paşa hazretleri, keçi kuyruğu ile cihet tâyin ediyor ve asla pusulaya itimad etmiyordu. Pusula âleti bozuk olabilir, amma hiç bir keçi bozuk olamazdı. Paşayı mumaileyh diyordu ki: «Dünya dönmekte, biz dahi üstünde dönmekteyiz. Binaberin, o döner biz dönerken, yerinde duran pusula ibresi nasıl olur da hep bir istikameti gösterir?»

Fon Golf Paşa ise berakis, pusulaya itimad edip, keçi kuyruğuna itimad beyan etmiyordu. Taarruz edileceği saatte, keçi kuyruğunun gösterdiği tarafla pusula ibresinin gösterdiği taraf birbirine uymuyordu. Cenuba taarruz edilecekti. Hafız Yunus Paşa, keçi kuyruğundan istikamet alıp, orduyu taarruza geçirdi. Allah Allah nidalarıyla askerler süngülerini takıp hücuma geçtiler. Bir müddet sonra, arkalarından «Hurra!» diye nağralar duyuldu. Bir de anlaşıldı ki, ordu taarruz ediyoruz zannı ile çekilmekte olup, arkalarından da İngilizler kovalamaktadır. Bunun üzerine Fon Golf Paşa, «İşte keçi kuyruğuna itimadın sonu budur, cenuba taarruza geçiyoruz derken şimale kaçtınız» dedi. Hafız Yunus Paşa ise «Hiç bir vakit keçi kuyruğunda hatâ olamaz, keçinin kuyruğu cihetini şaşıramaz, asıl İngilizler pusulayı şaşırıp, savletimiz karşısında cenuba firar ediyoruz diye yanılarak şimale, üstümüze hücuma geçtiler. Binaberin yanlışlık keçi kuyruğunda olmayıp İngilizlerdedir,» dedi.

Ordu bir müddet çekilip, bir hayli zayiat ve telefat verdikten sonra bir müdafaa hattında tutunup, bilâhare yine keçi kuyruğu şavullanarak, bu sefer plân üzere ricata başlandı ise de, bu sefer de bir de görüldü ki, ordu kâmilen İngiliz askerlerinin içine ve tam ortasına düşmüştür. Bu sefer de ricat derken İngilizlere hücuma geçildiği anlaşıldı. Golf Paşa: «Keçi kuyruğundan pusula işte böyle olur» dedi ise de Hafız Paşa şiddetle itiraz ederek, yine İngilizlerin cihet ve istikametlerini şaşırdıklarını ifade eyledi.

İşbu hâdiseden sonra Fon Golf Paşa «keçi kuyruğu ile istikametini tâyin edenler arasında vazife göremem» diye istifa ederek memleketine azimet eyledi.

İşbu hâdise böylece tarihe intikal ettikten sonra bugüne kadar tarihçiler arasında devamlı bir münakaşa mevzuu olmuştur. Avrupalı müellifler garazkârane hareket ederek Hafız Yunus Paşanın keçi kuyruğu ile cihet tâyinini tayip etmekte iseler de, artık bugün hatânın keçilerde değil, İngilizlerde olduğu ve kullanmakta oldukları pusulanın yanlış veya yakında bir maden olması sebebiyle, ibresinin maden cihetine dönmüş bulunduğu anlaşılmıştır. Başka bir ihtimal ise istikamet tâyin edilen keçinin hastalanması ve hararet basması sebebiyle zavallı hayvanın ardını serinlesin diye şimal rüzgârlarına tevcih etmiş olmasıdır.

Serdettiğimiz tetkik ve mütalâalar ile garplı müelliflerin nasıl hatâ ettikleri aşikâr olmuştur ümidindeyiz.

Zübükten mektuplar

(Baştarafı 5 inci sayfada)

nasıl Zübük olabilirmişsin bakalım?

— Yahu kafa defterine yazılı olmamakla adam Zübüklük'ten nasıl çıkıyor? Vay başıma!... Ne olacak şimdi? Biz bu işi tanık zoruyla yürütemez miyiz oh Hoca Bey?... Şunu tanık dinletmeye düşür, gerisine karışma! Sana beyden paşadan tanıklar dikeyim ki, gör ne tanıklar...

— Olmaz!... Kanun «Bu meselede tanık işlemez» diyor.

— Dur arkadaş, diyor ama, kimin için diyor? Benim bildiğim bu Aziz Nesin, Kovalosyon tanımaz azılı muhaliflerdendir ve de son derecede aşırıdır.

— Olmakla?

— Olmakla, ne demek? Müslümanın kanunu, Müslüman yurdunda, kötü herife de, sana bana işlediği gibi mi işlermiş?

— Millî güvenlik kanunlarını bilmem. Ticaret kanununda böyle bir madde yok...

— Heyvah!... Asıl Ticaret Kanunumuza sokulacaktı ki, sırasında vatan kurtulacaktı. Haklıymış herifler «Hukuk devleti ister!» demelerinde... «Bunca kanunumuz varken hukuk devleti de neymiş?» diye sırtarırdım. Tüh!

— Şimdi «Tüh» diyerek diz döveceğine vaktiyle yazdırsaydın ya, sicilata Zübük adını.

— Bilmez gibi bre Dâvavekili.. «Süzük» değil miydi benim körpelikten bu yana lâkabım?. Zübük adını bize kim yamadı?

— Kim?

— Aziz Nesin değil mi yahu? Bizim oraları gezip yeniden eskiden olan işlerimizi defterine alıp gelmedi mi? Burda gazeteye yazarken, Süzük'ü yanlış okuyup Zübük yazmış değil mi? Ben de seni tuttuğunu koparır bir dâvavekili bellerdim Hoca Bey... Sicilatta yazılı adım olsa, dâva etmeyi ben senden mi öğreneceğim?... Hüner odur ki, kafa defterine geçmemiş Zübük'ün dâvasını koparmalı... Herif bir zaman kitabımızı basıp sattı, karun oldu.

— Kitabı mı, ne kitabı?

— Uykuda mısın bre yoluk sakalına tükürdüğüm?... «Kağnı gölgesindeki it» diyerek bizim kitabımızı yazdı ya bu alçak...

— Söylesene birader!... Kitabını yazdıysa, pençemi gırtlağında bil... Herifi bu kez benim elimden İkinci Millî Birlik Komitesi de alamaz... Oturup kitap yazıyor öyle mi? Bu kez yandı, bu kez bana sicialatta kayıt, beyden paşadan tanık da istemez... Sen tazminatın kaç bin lira olacağını kestir, gerisini bana bırak! Benim bildiğim Aziz Nesin, seni kitapta rezil etmiştir ki, sende adam içine çıkacak surat bırakmamıştır. Seni halkın gözünden düşürmüştür bu bir... Aile işlerini yatak hallerini kurcalamıştır bu iki... Aksatalarda kaşkariko yaptığını dokundurup piyasalardaki namusunu zedelemiştir bu üç... Ahbapların kitabı bir okuyuşta seni bilirler mi? «Tamam bizim Zübük'ü yazmış güzelce...» derler mi?

— Bilmem!...

— Okumadın mı sakın?

— Okumadım.

— Vay evin yıkıla!... Daha duruyor... Koşsana derbeder... Koş bir Zübük kitabı al... Bu gece sabaha kadar oku... Yarın yanıma gel!... Dur oğlum Zübük! Nerde bizim akıl danışma parası? Oğlum burası ağaç dibi mi ki, soluklanıp savuşmaktasın... Bastır 200 panganotu...

Yaka kayaka geldik bacanak.. Senin namussuz Hoca Bey gönak kâtip de yetişti. Baktım beründüğü gibi değilmiş... Bir aznavür da bu... Bağırtısına alyani kötületecekler. Elli panganot bıraktım, akıl danışma parası... Öpüştük koklaştık. Ben ona «Azımızı çoğa tut» diye yalvardım, o bana «Sen hemşerisin, senden hiç para almak yoktur ama, zamanların gözü kör olsun. İşler gayet kesat kardeş» diye ağladı.

Ben kahvenin birine oturup sana bu mektubu yazdım.

Patronun ikramı: Salyangozlu salata

Erbulak, Münir Özkul'la birlikte bir gün yemek yemek üzere Beyoğlunun birinci sınıf lokantalarından birine gider, otururlar, garson gelir, yiyecekleri yemekleri söyler şah bu arada bir de salata isterler. Bir süre sonra garson elinde bir salata tabağıyla çıka gelir. Salata özene bezene süslenmiştir. Tabağı masaya koyduğu sırada, yeşil kıvırcık salatalardan birinin hafif hafif kımıldadığı görülür. Erbulak, Özkul ve garson birden dikkat kesilirler. Bir de bakarlar ki bir küçük salyangoz yaprağın üzerinde... Erbulak hışımla başını kaldırır, tam garsona çatacağı sırada, garson büyük bir nezaketle ve gülümsiyerek:

«— Bu efendim» der «bizim patronun sizlere ikramıdır. Lokantamızın spesiyalitesi... Patron kabulünü rica ediyor.»

Erbulak, birden ne diyeceğini şaşırır ama hiddetle:

«— İstemez!» der «çabuk kaldırın bunu...»

Garson, gene büyük bir nezaket içinde:

«— Başüstüne efendim.»

Der, tabağı alır götürür ve şöyle seslendiği duyulur:

«— Bir salata... Sâde olacak.»

(AKİS'TEN)

Basın Sergisi

Hür Hür Va Yeni Sa AKŞ Millî VATAN

Yeni Sabah

AFFA DAİR

Kocaman bir herif, 16 yaşlarında bir kızcağızı iğfal etmiş. Mahkemelik olmuşlar. Mütecaviz neticede sekiz sene hapse mahkûm olmuş. O cezasını bulmuş, ama muhakeme sebebiyle bütün kasaba halkı, talihsiz kızın başına geleni öğrendiği için, zavallı ile kimse evlenmeye tâlip olmamış. O da, talihine razı olmuş, boynunu bükmüş, fakir hayatını devam ettirmeye koyulmuş.

Üç sene geçmiş aradan. Kız bir gün çarşıdan geçerken, olduğu yerde donakalmış. Faltaşı gibi açılmış gözleriyle, kaldırımın bir kenarına çömelmiş sepet ören iri kıyım adamı seyrediyormuş. Adam onu iğfal ve hayatını mahveden, sekiz seneye mahkûm, mütecavizden başkası değil. Kızcağız ilk şaşkınlıktan kurtulur kurtulmaz, soluğu Adliyede almış. Hükmü veren hâkimi bulmuş:

— Ha bu ne biçim iştur, daaa, diye feryat etmiş.

— Ne oldu kızım, yine ne var?

— Bi de soraysun. Ha, penüm kanıma giren herifi, kim saldı? Ha, çarşıda oturmuş sepet öreydi. Kendi közümle kördüm daaa. Ha sekiz sene mapusluğu yok miydu onin?

Hâkim başını sallamış:

— Vardı ama kızım af çıktı, af! Senin haberin yok mu?

— Ha kim affeti ki oni?

— Hükûmet kızım☆

— Hükûmete de n'oliy daa? Ha o herif hükûmeti mi iğfal etti, yoksa penü müüüü?

Saf Anadolu çocuğu daha bir açık, daha bir ismini koyarak sormuş bunu. Ben bu kadarını anlatabildim.

Sabiha DEREN

Hür Vatan

İşten el çektirilen C.K.M.P. İstanbul İl İdare Heyetinin yerine bir müteşebbis heyet kurmak için Genel Merkezce vazifelendirilen ve hafta içinde şehrimize gelen emekli General Enver Sökmen'le konuşmak isteyen bir gazeteci, il merkezine telefon etti ve karşısına çıkan erkek sesine, «Enver Beyi istiyorum» dedi. Gazetecinin telefonuna tesadüfen çıkmış olan Enver Sökmen, sert bir öksürükten sonra, «O, bey değil, paşadır» diyerek telefonu kapadı...

AKŞAM

İlmî bakımdan, bir ekonomik doktrine sosyalizm adı verilebilmesi için, en azından, istihsal mallarının kamulaştırılması gerekir. İstihsal mallarının kamulaştırılması ise, ekonomik bakımdan, hür teşebbüsün tamamen ortadan kaldırılması demektir. Zira, iktisadî alanda her teşebbüs bir istihsal unsurudur ve istihsal yapabilmesi için istihsal malını kullanması şarttır.

İstihsal mallarının kamulaştırılması, çiftçinin toprağından, terzinin dikiş makinasına, iş adamının fabrikasından, köylünün dokuma tezgâhına, tüccarın mağazasından balıkçının ağına ve sanatçının atölyesinden gezici esnafın dondurma makinasına kadar istihsalde kullanılan her aracın kamulaştırılması demektir.

İşte bir insanın veya partinin sosyalist sayılabilmesi için, en azından hür teşebbüsün ilgasını ve istihsal mallarının kamulaştırılmasını istemesi gerekir.

ZÜBÜK — Bugüne kadar dünyanın hiç bir iktisat ve toplum bilim kitabında yer almamış olan bu çok orijinal fikirlerin yerli buluşumuz olarak bütün dünya üniversitelerine duyurulmasını öneriyoruz.

VATAN

«Evet. Hocanın birini köye göndermişler☆ Bir gün akşam namazından sonra, bir köylü sokulmuş yanına. Hocam, demiş, izin verirsen bir şey soracağım. İsa Peygamber, gökyüzünde ne yer, ne içer? Çok merak ettik de... Hocanın tepesi atmış, ulan, demiş tam üç gündür köyünüzdeyim, bizim hoca, ne yer, ne içer diye sormazsınız da, gökteki İsa'yı sorarsınız?...»

Yeni gelen kimseye sözü teslim edeceğe benzemiyordu:

«Biz açlık deyince ne anlıyoruz. Sorarım size! Türkiye'de kaç memur öğlenleri sıcak yemek yer? Kaç memur sandviçle nefis körletir? Kaçı, sabah yediği ile akşam yiyeceğini düşünür de oyalar kendini? Memur diyorum, dikkat buyruluyor mu? Hademe değil, kapıcı değil, işçi değil, işsiz değil... Şu kıraathanede oturanların kaçı öğle yemeği yiyecek bugün?

Rıfat ILGAZ

DÜNYA

ÇİMDİK

San Fransisko'da konferansta iken otelde bir ziyafet vermiştik. Erkeğimiz çok, kadınımız az olduğu için otelin hostesi bizim için şehrin en kibar ailelerinden genç hanımlar davet etmişti. Hepsi de Türklerle tanışabilmek için sevinçle gelmişlerdi. Bizimkilerden, hem de Bakanlık etmiş biri, iki kadeh şaraptan sonra yanındaki Amerikalı kadına çimdik atmaz mı?

Kadıncağız flörtün bu İstanbulcasını hiç bilmediği için, daha sonra:

— Acaba Türkler neden işkence etmeği severler? diye inceleme yapıyormuş.

Falih Rıfkı ATAY

★ ★ ★

Bir gün yılana sordular:

— Neden sık sık gömlek değiştirirsin?

Yılan Türkiye'deki demokratlardan daha samimiydi. «Ben doğuştan temizim» demedi, diyemedi de:

— Ne yapayım dedi, huyumu değiştiremediğim için.

BEDİİ FAİK

— İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütleyiz.— «Dünya»

ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK

Başlıca yazarı:
AZİZ NESİN
SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ
MERAL NESİN
Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa sok. Nu: 12 — İSTANBUL
Telefon: 22 58 04

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK SİYASİ MİZAH GAZETESİ.
12 ŞUBAT 1962
Yıl: 1, Sayı: 2
İstanbul'da Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır.

Zübüüüük

ABONE: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık abone 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa, ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir.
İLAN: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır.

50 KURUŞ

ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK ★ ZÜBÜK